

MAANDSCHRIJF VOOR BIJENTEELT



JANUARI

ADVERTENTIETARIEVEN:

Speurbijties

Alleen voor leden en geen handelsartikelen betreffende f1.50 voor de eerste 20 woorden; elke 5 woorden meer 40 cent extra. Deze advertenties uitsluiten bij vooruitbetaling.

Gewone advertenties

Hele pagina	per nummer	f 150.—
Halve pagina	per nummer	„ 80.—
Een vierde pagina	per nummer	„ 45.—
Een achtste pagina	per nummer	„ 25.—
Een zestiende pagina	per nummer	„ 15.—

Deze prijzen zijn netto, dus zonder enige korting!

WIJ ZIJN KOPERS

à contant en tegen hoge prijzen, van:

SLINGER-, RAAT- EN PERSHONING ALSMEDE BIJENWAS

Vracht voor onze rekening. Emballage beschikbaar

N.V. Bijenstand „Mellona”

Santpoort-St. Telefoon 8225

Binnenkort hopen wij weer onze bekende

SIMPLEX BIJENKASTEN

weliswaar beperkt, te kunnen leveren!

Bestellingen worden thans reeds aangenomen.

GEBR. HEMMINK, NIJVERDAL

Rijssensestraat 181.

BORAGE

warm aanbevolen door Rijksbijenteelt-consulent als drachtplant bij uitnemendheid. Is tevens prima humusvormer (groen geploegd) en onkruidverdelger (ook kruipgras). Verteert volkomen. Prijs per kilogram f5.—; per 5 kilogram f23.50.

H. S. Drijfhout, Goes

Zaden, Bomen, Planten. Specialiteit in Borage. Tel. 2289

W. J. HARTSTRA - JUBBEGA (FR.) - GIRO 489285
Bijenstand „Hartelust” - Magazijn van Imkersartikelen

Wij wensen al onze imkers geluk en een voorspoedig imkerjaar. - Wij hebben momenteel in aanmaak 300 Simplex Bijenkasten met twee broedkamers en de daarbij behorende ramen, alles volgens constructie van de Normalisatie Commissie. Prijs plm. f30—f31 per stuk. Zwarte vizieren, prima, 35 × 33 cm., f0.85. Wij betalen U de juiste marktprijs voor uw zuivere Bijenhoning. Emballage beschikbaar.

Ondergetekende beveelt zich aan voor het maken van

Prima ronde Bijenkorven

prijs per stuk f 4.50

Afname minstens 5 stuks

C. van Eck, A 52, Bruchem Gld

H. T. van Dam, Jubbega (Fr.)

Bijenpark, Magazijn van Imkersartikelen

Telefoon no. 103 — Giro no. 217250

*

WIJ LEVEREN UIT VOORRAAD:

Simplexkasten met 2 broedkamers, ramen en blikjes	f 32.50
Simplexkasten met 1 broedkamer en honingkamer, ramen en blikjes	„ 31.00
Boogkorven, 12-raams, met ramen en ogen	„ 13.00
Boogkorven, zonder ramen, enz.	„ 10.00
Ronde korven, grote maat, prima	„ 6.00
Dathe Pijp, koper	„ 7.00
Dathe Pijp, koper met houten mantel	„ 8.00
Afstandblikjes, per 100 stuks	„ 2.00
Zinken moerroosters, 40 × 40	„ 1.20
Vertind draad, per rol 100 gram	„ 0.75
Wielspoortje, om draad vast te zetten in kunstraat	„ 1.85
Bijenkap met gaasvizier	„ 2.50
Bijenkap met paardehaarvizier	„ 3.50
Paardehaar vizier	„ 1.50
Blaasbalg beroker	„ 6.00
Gaatjes-tang	„ 3.00
Voederballons met bordje, 1 liter inhoud ..	„ 1.10
Bijenveger, prima paardehaar, groot model ..	„ 2.00
Korfmes met dwarsmes, prima	„ 1.50
Honingzeef met houten lijst	„ 2.00
Ontzegelmessen	„ 5.00
Ontzegelvorken	„ 3.00
Perskleed, groot 1 × 1.25 m., prima	„ 10.00
Handkolbtoestel, zeer mooi	„ 24.00
Handschoenen, splitleder, met mouwen, per paar	„ 6.00
Handschoenen, boxleder, met mouwen, per paar	„ 9.00
Bijendoeken voor ronde korven	„ 0.80
Hefboompje om raampjes te lichten	„ 1.00
Raampjes-grijper	„ 1.75
Draaglijsten voor 10-raams kasten, per paar ..	„ 0.30
Rood Carbolzuur, per flesje	„ 0.75
Separators voor Simplexkast	„ 4.50
Reisraam voor Simplexkast	„ 2.25
Kunstraat, zeer beperkt leverbaar, vrij, p. kg.	„ 6.00
Werkloon zuivere was tot kunstraat, per kg. slechts	„ 1.00

Zend ons uw zuivere was en droge raat ter verwerking tot kunstraat. U ontvangt binnen enkele dagen de U toekomstige kunstraat terug.

Enigst erkende Kunstraat-Fabrikant in de Noordelijke provincies.

Let op het juiste adres, dat voorkomt teleurstelling!

Vraagt onze Prijscurant

H. T. van Dam, Jubbega (Fr.)

NOTULEN VAN DE ALGEMENE VERGADERING

gehouden op Vrijdag 26 September 1947 in het

Concerthuis te Assen

Te 10.55 uur opent de Algemene Voorzitter de druk bezochte vergadering. Hij heet de aanwezigen welkom op deze bijeenkomst, waarin wij het 50-jarig bestaan van onze Vereniging zullen herdenken. Het is daarom dat wij in Assen vergaderen, waar ook de Gouden Imkersdag gehouden zal worden. Dit zal de eerste maal na tien jaar zijn dat we een imkersdag zullen houden en het belooft een succes te worden, daar 4500 deelnemers hebben ingeschreven. Er heerst hier een vreugdestemming en dat is gerechtvaardigd, want de Vereniging is gezond en sterk. De Voorzitter richt

(Vervolg Notulen, zie pag. 15)

50e Jaargang
Redacteur : Joh. A. Joustra
Adres Redactie :
J. v. d. Heydenstraat 35, Amersfoort
Telefoon 6734

Commissie van Redactie : A. S. Planting en A. Vink.
Adviseurs : de Rijksbijenteeltconsulenten.

Januari 1948 — No. 1

Maandpraatje

Bij de intrede van het nieuwe jaar, wensen wij al onze lezers een gelukkig en voorspoedig jaar toe, zowel met hun gezin als met de bijenteelt. Wij hopen ook, dat de bijenteelt met steeds groter interesse en zorg zal worden beoefend en dat men niet slechts tevreden zal zijn met zich eigenaar te noemen van een bijenvolk, maar het ook die behandeling zal geven als nodig is om het grootst mogelijke rendement er van te krijgen.

Al zijn er onder ons vele imkers, die de bijenteelt slechts beoefenen uit pure liefhebberij, ongeacht of zij wat oplevert of niet, we zullen toch ook niet uit het oog dienen te verliezen, dat wij ook een sociale taak hebben te vervullen, met name, we zullen onze volken ook in dienst dienen te stellen van de fruit- en zaadteelt.

Wie er dus maar enigszins toe in de gelegenheid is, zende zijn volken naar de boomgaarden of naar het koolzaad. Hij wacht niet tot het laatste ogenblik, doch neemt zijn maatregelen vroegtijdig. Voor beide partijen is dit van groot belang.

* * *

Onze vereniging begint dit jaar goed. Zij heeft aan elk onzer leden een Imkersalmanak gratis verstrekt en zij heeft al onze bijenvolken verzekerd tegen brand, diefstal en vervoer en ook wegens schaden jegens derden, waarvoor door de leden geen cent premie behoeft te worden betaald. Dat zijn voordelen welke niet te hoog kunnen worden aangeslagen.

Maar het blijft daar niet bij. In 1948 zal nu eindelijk het Instituut voor Bijenteelt verrijzen en dat zal van groot belang zijn voor de wetenschappelijke en praktische bijenteelt. Al zullen we klein beginnen, de kiem is gelegd voor een Instituut, dat er mag zijn. Wat ons hierbij wel het meest prettig aandoet, dat is de volledige samenwerking welke er met de Zuidelijke bonden in dit opzicht verkregen is.

Er zal in de toekomst veel te doen zijn. Verschillende proefjes hebben we er al van kunnen smaken. Samenwerking met het K.N.M.I. in de Bilt, grotere activiteit ten opzichte van het praktisch onderzoek in verschillende streken van ons land, oprichting van een koninginnenteelt-vereniging welke zal worden ondergebracht in het Instituut en wat nog verder op het program staat.

Maar dat alles zal weinig baten, indien we zelf niet medewerken in die zin, dat we ons bedrijf zo serieus mogelijk zullen moeten aanpakken. Zeg nu niet, daar heb ik geen tijd voor; juist als men onvoldoende zorg aan zijn bijen besteedt, kost dit méér tijd. Hebt ge werkelijk geen tijd, schei er dan mee uit, want dan beleeft ge er ook geen genoeg aan; uw bijenvolken kunt ge dan aan betere handen toevertrouwen.

Voorlopig is er nog weinig aan onze bijen te doen; alleen voortdurend controle uitoefenen, opdat geen invloeden van buiten de rust kunnen verstoren. Kijk vooral na een storm eens of alles nog in orde is, zonder echter de woningen onnodig open te maken.

Voor de korfimker, die vroeg of laat toch naar de losse bouw zal dienen over te gaan, is het wel zaak eens te overwegen, of hij niet beter zal doen er dit jaar mede te beginnen, d.w.z. geleidelijk.

Er bestaat een zekere vrees, dat men het daarin niet zal bolwerken, maar laat die vrees maar gerust varen. Het eerste begin zal moeilijk zijn, doch als men doorzet, dan valt het heus nog wel mee. Op de duur zal wel blijken, dat imkeren in kasten gemakkelijker is, dan in korven.

En nu, mijn beste Imkervrinden, zal ik mijn praattie moeten besluiten; er ligt nog veel copie, welke ook een plaats moet hebben.

Ik besluit met de wens, dat 1948 een uitstekend bijenjaar zal mogen zijn.
Red:

Imkeren of iemkeren?

Dr L. PEETERS S.J.

In het Maandpraatje van Juni '47 schrijft de Redacteur, dat een lezer gewezen heeft op het onjuiste gebruik van imker en imkeren, in plaats van iemker en iemkeren. Dit laatste zou volgens die lezer, zo moeten wij besluiten, de ware Nederlandse term zijn voor ons bijenhouden.

Ik wreef mijn ogen even uit bij het lezen er van en ging eens kijken, wat mijn van Dale, laatste uitgave, 1924, zou zeggen. Het viel voor de „lezer” niet gunstig uit. Want ik las: Iemker, m. (-s) (gew.) bijker, bijenhouder. Er vóór stond: Ieme, v. (-n) (gew.) honingbij. Achter: imker, imme enz. ontbrak dat (gew.).

Mag ik hier even wijzen op het-zich-niet-gelijk-blijven van Dale, als hij schrijft: honingbij. Immers bij honig, dat ieme ver voorafgaat, lees ik: „in de spreektaal gewoonlijk honing”. Hij verlangt dus, dat wij schrijven: honig”. Datzelfde leert het Woordenboek der Nederlandse Taal. Maar daarop ga ik niet verder in.

Ik wilde van imker en iemker en dus ook van ieme toch nog wat meer weten. Dus mijn licht opsteken in het zo even genoemde woordenboek. Gelukkig was het deel met i verschenen (in 1912). Bij iemker werd ik verwezen naar imker, waar ik over iemker echter niets vond. Wel haalt het woordenboek een paar zinnen aan met iemker uit het boek Honigbij van Kelting. „De bijen helpen in dit geval zich zelf; de iemker heeft niets te doen”. „De iemkers, welke in de heidestroken wonen, trekken in het voorjaar naar andere plaatsen, waar b.v. veel wilgen groeien”.

Maar hier gaat het over de uitgang er, voorafgegaan door een k voor de welluidendheid, zoals bijker, koolker, enz.

Bij imme heet het: „De afleiding is niet met zekerheid bekend, verwantschap met het latijn omnis, geheel en al, is niet onwaarschijnlijk”. Wat dit omnis met onze bijen te maken heeft, heb ik niet nagegaan. Daarna krijgt imme er nog bijgevoegd: „Thans slechts

in het oosten van N-Ndl. in gebruik". Bij de tweede betekenis van imme staat nog eens: „Thans uitsluitend in het m.v. in toepassing op een bijenvolk".

Ik vermoed, dat alle lezers het wel met mij eens zullen zijn, dat deze 2 „thansen" in 1947 niet meer geldig zijn. Imme betekent dan: 1. een bijenzwerm; een bijenvolk met de korf tezamen.

In Overijsel kent men een bijvorm iemen, m. zwerm. „...k Heb nen iemen, meer de het weinig bijen".

De verklaring van bijenzwerm laat ik de twee schrijvers van dit deel van het Woordenboek zelf verantwoorden. Het eerste voorbeeld dat zij aanhalen als bewijs voor hun verklaring, is er een van een bijenvolk zonder korf. „Zo een jonge Yme ofte Zwerm mogte geraken te vervliegen, enz."

Bij de twee andere voorbeelden hoort de korf er bij. Ik maak dus de gevolgtrekking: imme kan beide betekenissen, zowel de zwerm alleen als het volk met korf (kast).

Uit alles werd ik niet veel wijzer: ieme of imme?

iemker of imker? Maar de kansen stonden voor het laatste toch gunstiger dan voor het eerste.

Toen verscheen in het weekblad „De Linie" onder het hoofd: „Taal" een artikel, waarin het o.a. ook ging over i of ie. De schrijver was Prof. Dr. Gerlach Royen, hoogleraar in vergel. en algem. taalwetenschap aan de universiteit te Utrecht. Dit bracht mij op de gedachte nem het geschil te laten beslechten. Op mijn brief ontving ik spoedig het volgende antwoord, waarvoor ik hem hier ook openlijk dank. „De enig-aannemelijke spelling is imker, daar het een afleiding is van imme, (bij, bijenkorf), juist als dial. biker dat is van bij. Daar echter naast imme ook een dialektischme voorkomt, is het gevolg hiervan een enkel-dialektisch iemker en met diftongering van de i ook dialektisch ijmker. De woordenboeken maken dat onderscheid niet, maar geheel ten onrechte". Hiermee is tevens verklaard het ijmker van Kelting en het „(gew.)" achter ieme en iemker van v. Dale.

Wij beginnen derhalve weer te imkeren, als wij het hadden opgegeven, of gaan er mee door.

Over het gedrag der bijen bij het bevliegen der planten

A. MINDERHOUD

Door Dr. C. G. Butler, verbonden aan het Rothamsted Experimental Station, Harpenden, Engeland, is over bovenstaand onderwerp in 1945 een lezing gehouden¹⁾, waaraan ik het volgende ontleen.

Om een inzicht te krijgen in de manier, waarop een bij te werk gaat op een gelijkmatig met drachtplanten begroeid veld, werd door Butler en zijn medewerkers de volgende proef opgezet. Als nectarbron nam hij glazen schaalpjes, waarop een omgekeerde pot met suikerstroop werd geplaatst. Bovenop elke pot werd een stukje blauw aardewerk gelegd, als wegwijzer voor de bijen. Deze schalen werden regelmatig over een stuk grond verspreid en wel op cirkelbogen, die de bijenstal tot middenpunt hadden. De dichtstbijzijnde boog was 145 meter van de stal verwijderd; de verste 364 meter. De cirkelbogen lagen alle binnen een sector van 30°; zij waren 18 meter van elkaar verwijderd en op iedere boog stonden de schaalpjes 18 meter uit elkaar. In totaal werden er 112 schaalpjes uitgezet.

Op een of andere manier werden de bijen er toe gebracht, deze schaalpjes te gaan bevliegen. Toen dit gelukt was, werden op een mooie dag twee bijen, die op het schaalpje No. 85, op 328 meter afstand van de bijenstal, zaten te drinken, gemerkt met een verfstip. En nu werd, een uur lang, het gedrag van deze bijen bestudeerd. In dat uur keerden beide bijen plm. 15 keer naar het schaalpje terug, waarop zij gemiddeld 36 seconden zaten te drinken; voor een retourvlucht naar hun korf, hadden ze gemiddeld 4 minuten nodig.

In de avonduren waren de beide bijen nog druk in de weer en de volgende dagen was het precies eender.

Het schijnt dus, zegt Butler, dat bijen die een voedselbron gevonden hebben, deze uren- en zelfs dagenlang blijven bevliegen, zolang er maar overvloed van nectar te vinden is.

Een volgende proef begon met het merken van plm. 100 bijen op de schaalpjes No. 84 en No. 85. De volgende dag werd er gekeken naar 15 andere schaalpjes, die het dichtst in de buurt stonden. En toen bleek dat plm. 80 bijen alleen op de schaalpjes No. 84 en No. 85 kwamen, terwijl de rest van de gemerkte bijen zich ook wel op de naburige schaalpjes vertoonden. Butler meent dat dit wellicht een gevolg kan zijn van het merken.

De drie volgende dagen werd er op geen der schaalpjes suikerstroop verstrekt, maar na deze voederpauze wel. En toen er, na een onderbreking van drie dagen, opnieuw suikerstroop gegeven werd, kwam aan het licht, dat de bijen merkwaardig trouw gebleven waren aan de beide schaalpjes, waarop ze waren gemerkt.

Bij deze proeven bleek tevens, dat het bijenbezoek aan

bepaalde schaalpjes sterk beïnvloed wordt door schaduw. In boomgaarden, zegt Butler, zetten struiken of bomen en zelfs takken van bomen, die geheel of gedeeltelijk in de schaduw staan, minder vrucht dan die in de zon, terwijl de bloemen, die in de schaduw groeien, als ze met de hand bestoven worden, evenveel vruchten vormen als die in het volle licht.

Ook werd waargenomen, dat vochtig en koud weer en zelfs bewolking, het aantal bijen in het veld sterk vermindert. Vaak wordt verondersteld, zegt Butler, dat slecht weer tot gevolg heeft dat de bijen dichter bij huis aan het werk gaan. Maar aan zijn gemerkte bijen zag hij dat dit niet waar is; bij slecht weer bleven de bijen die op de verstverwijderde schaalpjes vlogen, thuis, terwijl de anderen min of meer hun werk voortzetten.

* * *

Na een tijd lang met kunstmatige voedselbronnen gewerkt te hebben, ging Butler c.s. over tot de natuurlijke.

Een groot stuk braakliggend land was begroeid met wilgenroosjes. In het midden van dit terrein werd een klein veldje uitgezocht, groot 7¼ bij 4½ meter. En op dit kleine stukje werden gedurende 2 uren de meeste bezoekers gemerkt met een rode stip. Op verschillende tijden in de nu volgende drie weken, werden er tellingen verricht op concentrische stroken om het midden van dit kleine „merk-veldje"; elke zone was plm. 1 meter breed.

Het resultaat van deze tellingen was, dat maar heel weinig rode bijen buiten het „merk-veldje" werden waargenomen. En dit duurde drie weken. Toen waren de meesten van ouderdom gestorven.

Cijfers hierover geeft Butler niet, maar hij zegt dat overeenkomstige waarnemingen, die door hem in de laatste jaren zijn verricht, hetzelfde resultaat opleverden.

Hij meent dan ook uit zijn onderzoeken het volgende, algemene beeld te mogen afleiden:

1e. Bij het bevliegen van een drachtveld, beperkt een bij haar bezoek tot een ronde plek van 4 à 5 meter doorsnede. Op zo'n veldje vliegt een bij vrijwel steeds aan op dezelfde plant; zij bezoekt vervolgens bloemen in de onmiddellijke nabijheid, komt soms op de eerst bevlagen bloem terug en zo gaat het steeds voort. Het vertrek naar huis geschiedt steeds van de bloem, die het eerst bezocht werd.

2e. De bijen waarmede werd gewerkt waren even trouw aan hun „vlieg-veldje" in het grote drachtgebied als andere bijen dit waren aan hun schaalpje met suikerwater.

* * *

Naar aanleiding van het bovenstaande wijst Butler er vervolgens op dat, hoewel iedere bij in een groot drachtveld slechts een heel klein stukje bevliegt, deze kleine „vlieg-veldjes” der afzonderlijke bijen gedeeltelijk over elkaar vallen, zodat kruisbestuiving tussen planten van verschillende veldjes te verwachten is. Maar hij vindt het, gezien het resultaat van zijn waarnemingen, moeilijk om in te zien, hoe kruisbestuiving tussen twee bomen kan optreden, als een boom of zelfs maar een gedeelte van een boom, het „vlieg-veldje” van een bepaalde bij vormt. Immers is een aantal bijen, waarvan elk exemplaar slechts op één bepaalde boom vliegt, van weinig waarde voor de fruitkweker.

Verdere studie echter, zegt Butler, bracht aan het licht, dat er, als de concurrentie op het fruit maar groot genoeg is, een groep bijen is, die nog aan het zoeken is, die nog geen bepaald „vlieg-veldje” heeft gevonden. En deze groep bijen, die nog niet op een bepaalde plek is gefixeerd, en die in hoofdzaak uit jonge exemplaren bestaat, die juist de vliegbij-leeftijd hebben bereikt, is het, die de kruisbestuiving in een boomgaard voor haar rekening neemt.

Het is mij niet bekend, waarop die „verdere studie”, die Butler in de vorige alinea noemt, berust. Liggen hier feiten aan ten grondslag of alleen overwegingen? Ik heb daarnaar gezocht in al Butlers publicaties van de laatste jaren, maar kon ze niet vinden.

Ik vermoed daarom, dat hij langs theoretische weg tot deze zoekende groep bijen, die nog geen „vlieg-veldje” heeft gevonden en steeds verder wegtrekt om er een op te sporen, is gekomen, want hij zet zijn lezing nu als volgt voort:

„Laten wij onderstellen, dat een bijenvolk halverwege tussen 'n veld esparcette en 'n veld wilde witte klaver staat, die juist in bloei gekomen zijn. Een klein percentage van de jonge bijen, die als vliegbij haar eerste vlucht gaan maken, heeft er geen idee van, op welke plant er nectar te vinden zal zijn, de overige zoeken de nectar van de bloemen, waarvan zij de geur hebben bespeurd bij het dansen der oudere bijen.”

En over dat kleine aantal jonge vliegbijen, dat maar op goed geluk het veld intrekt, redeneert Butler dan nog even verder.

Ik wil hem echter op deze weg niet volgen, maar liever wachten op de publicatie van zijn hierover vastgestelde feiten. Want het is mijn vaste overtuiging dat wij, imkers, op ons gebied veel te veel naar verklaringen zoeken en veel te weinig feiten vaststellen. Daarom geen nieuwe theorie voor ze voldoende gefundeerd is.

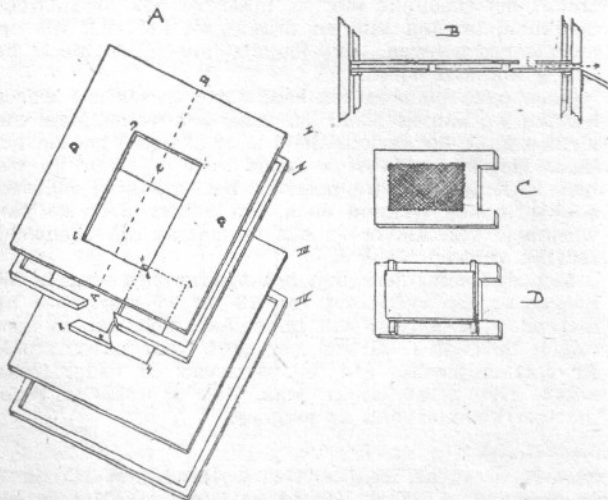
¹⁾ Journal of the Royal Society of Arts; August 1945, Vol. 93, No. 4699.

EEN HANDIG DEKPLANKJE

G. DIJKSTRA

Reeds enkele jaren gebruik ik het bekende glasraam van Bijlsma in mijn Simplexkasten. Dit raam echter, bevredigde mij niet geheel. Ten eerste, omdat het mij te koud is. Warmte toch is een eerste vereiste, en elke graad, die verloren gaat, kost suiker of honing. Vooral in het voorjaar mag er absoluut geen warmte-verlies zijn. Elke imker weet dat, en toch..... Ten tweede: het voeder-gat achter of vóór, al naar gelang men het raam oplegt, ligt te ver van het broednest af, vooral weer in het voorjaar en bij noodvoeding. Leuk is wel, zonder de bijen te veel te storen, een blik in de kast te kunnen werpen, maar een imker heeft daaraan niet zoveel behoefte. Ik heb, voor eigen griel, daarom een dubbelwandig dekplankje ontworpen met groot isolerend vermogen, dat, gebruikt met het voerbakje van Joustra, vrijwel geen verlies van warmte geeft. Het is tevens heel goed te gebruiken voor separator, reisraam, etc.

Hier volgt dan, aan de hand van bijgaande schetsjes, een beschrijving. Het plankje is, voor iemand die een weinig kan knutselen, handig na te maken.



De tekening A geeft U de delen, waaruit het plankje is opgebouwd, te zien, n.l.:

I. Bovenste plankje van z.g. hardboard — de gladde kant naar boven — waarin een gat C, D, F, E. De beide

oogjes zijn schroefoogjes, die bij separeren gemakkelijk verwijderd kunnen worden.

II. Latje plm. 3/4 cm dik en 1 1/2 cm breed, met aan de voorzijde bij A een opening, waarin het nokje K past.

III. Onderste plankje, ook weer van hardboard, nu met de gladde kant naar onderen. Ook hierin een gat G, H, J, I, waarvan lengte en breedte plm. 4 cm kleiner zijn dan van het gat in het bovenste plankje. Op deze rand van plm. 2 cm rust het voerbakje etc.

Op de tekening is te zien, dat de gaten C, D, F, E en G, H, J, I niet precies in het midden liggen, maar wat meer naar voren, om de voederopening zoveel mogelijk boven het broednest te brengen.

IV. Onderste rand van 6 mm dik en 1 1/2 cm breed, voor bijenruimte.

Het is mij gebleken, dat de gladde zijde van het hardboard niet wordt aangeklaagd. Ik maakte ook enkele plankjes, waarbij de onderste plaat uit triplex bestaat, dit als proef.

Als het voerbakje in de ruimte C, D, F, E staat (mijn voerbakjes, vervaardigd door collega-imker Oostr, van Sneek, passen er precies in), dan kunnen de bijen door de kleine opening gemakkelijk bij het voer komen. Bij ingieten van suikerwater ontsnapt geen warmte.

De lucht tussen de bovenste en onderste plaat is geheel van de buitenlucht afgesloten, doordat ook tussen de beide platen binnenin, dus bij C, D, F, E, een latje is getimmerd van gelijke dikte als II. Bij C en E lopen de latjes, komend van D en F door naar de voorzijde en sluiten daar bij de voorrand aan. Tussen C en H is dit latje niet bevestigd, omdat de bijenweg van het bovenste volk, bij separeren, tussen de platen I en II doorgaat. U ziet dit aangegeven door een stippellijntje op schetsje B.

Als dekplankje gebruikt, wordt het nokje K in de opening A geschoven en klemt zich vast.

Mijn voerbakjes zijn van hout, met een hardboard bodem (gladde kant weer van onder). Het voer komt er warm in en wordt door de bijen prachtig warm gehouden en vlot opgenomen, zelfs bij lage temperaturen, als de jamptjes onaangeroerd bleven! Ik gebruik opzettelijk hout, omdat metaal teveel warmte-geleidend is. Is het beroemde voederapparaat van broeder Adam ook niet van hout vervaardigd? Houdt de warmte er in!

's Winters laat ik de voerbakjes staan en vul deze op met zaagsel; het gat waardoor de bijen het voer bereiken, wordt afgesloten met een poreuze stof.

En nu gebruikt als separator.

Als ik zo midden Mei, na de paardebloemdracht, het broed bovenin ga brengen en de moeder met 1 raam en uitgebouwd werk onderin, leg ik eerst 1 à 2 dagen gewoon een moederrooster er tussen. De bijen kunnen dan zelf de hun ge-eigende plaats kiezen. Daarna plaats ik de separator er tussen, geheel gesloten met het dubbelwandig plankje D. Dit past precies in de ruimte C, D, F, E en laat de bijenweg van het bovenste volk vrij door de uitsnijing. De separator wordt nu zodanig geplaatst, dat ze voor tegen de buitenwand van de kast aansluit. Het nokje K is uitgenomen en precies op deze plaats in de buitenwand een tweetal gaten geboord. Aan de buitenkant onder deze gaten wordt een fel gekleurd vliegplankje gehangen (zie tekening B). De bijen kunnen nu uit de bovenste broedkamer langs het stippellijntje naar buiten. De vliegbijen, die nog boven zitten, voegen zich weer bij de moeder onderin, maar geen nood; boven worden dagelijks duizenden jonge bijen geboren. Ik plaats opzettelijk plankje D, opdat de bijen zich boven goed moederloos zullen voelen; men kan dit natuurlijk met een enkelwandig plankje in de opening C, D, F, E, eveneens bereiken. Na enkele dagen, als boven redcellen uitgebroken worden, plaats ik het plankje C in de plaats van D. Dit is van dubbel gaas voorzien (boven en onder), opdat de oude en jonge moeder elkaar niet zullen kunnen afsteken door het gaas heen. De bedoeling is namelijk, alvorens de oude moeder te verwijderen, dat beide enkele weken (tot de klaverdracht) gelijktijdig zullen leggen. Voorts hebben de beide volken, door dit gaas heen, warmte van elkaar, wat in Mei en Juni nog wel nodig is, want vooral hier in het Noorden kan het dan nog bitter koud zijn.

Ik hoop, dat U de bedoeling duidelijk is geworden. Misschien lijkt een en ander nogal ingewikkeld, maar heus, als U er aan begint te timmeren, speelt U het in een paar uurtjes klaar.

Ik gebruikte dit jaar de plank eveneens als bijenuitlaat. Ook dat is al weer heel eenvoudig. In een stukje hard-

board van de afmeting C, D, F, E, monteerte ik een in de handel verkrijgbare bijenuitlaat (U kent die handige blikken apparaatjes wel) en plaatste dit in het gat C, D, F, E, het komt dan op de onderste plaat te liggen, en klaar is Kees.

Het plankje D gebruik ik tevens 's zomers, wanneer het apparaat als dekplank dient. Misschien zou het in de winter eveneens gebruikt kunnen worden en daarom maakte ik dit dubbelwandig, dus met een laagje isolerende lucht.

Vreest U voor een teveel aan vocht in de kast? Mijn vriend, die reeds jaren lang imkert, gebruikt nog steeds een zinken plaat (overigens niet aan te bevelen hoor!) en overwintert meestal goed.

Mocht U, onverhoopt, met te weinig voedsel de winter ingaan en als redmiddel borstplaat willen gebruiken, welnu, verwijder het plankje D (eventueel het voerbakje) en leg in het gat C, D, F, E een flinke mop borstplaat op de onderste plaat. Het voer komt nu precies boven het broednest en de bijen kunnen er zó bij.

Voor reizen geeft het gaas in tekening C voldoende lucht. U kunt echter ook gewoon een enkel stukje gaas, op een raampje van de afmeting C, D, F, E gemonteerd, inleggen.

Afmetingen heb ik vrijwel niet gegeven, maar U begrijpt wel, dat het plankje van gelijke breedte moet zijn als de broedkamer en iets langer om voor tegen de buitenwand te kunnen aansluiten. Bij een W.B.C.-kast is dus het apparaat iets langer dan bij een Simplex.

Ik heb bovenomschreven apparaat, dat — zoals gezegd — door iedere leek zeer gemakkelijk is te maken, dit jaar met veel genoegen gebruikt en is het daarom, dat ik het van harte kan aanbevelen. Octrooi is niet aangevraagd, namaak is dus toegestaan, zodat U zich niet kunt branden. Doe er uw voordeel mee.

Ysbrechtum (Fr.).

DE JEUGD EN DE BIJEN

TH. W. POLET

De door onze afdeling te Assen geëxposeerde foto's, waarmee gepoogd werd een beeld te geven van het werken met een groep meisjes en jongens, hebben de aandacht getrokken. Niet alleen, omdat het mooie foto's waren, die de voortreffelijke fotograaf, welke onze vriend Van Elmpt nu eenmaal is, alle eer aandeden, maar ook, omdat ze iets lieten zien van de wijze, waarop wij in Soest bezig zijn bij de jeugd belangstelling voor het bijenleven en het imkeren te wekken. Misschien is het daarom wel goed over dit stukje afdelingswerk, dat nog maar in het beginstadium verkeert, iets meer te vertellen.

Imkeren met kinderen is niets nieuws. Overal zijn enthousiaste bijenhouders te vinden, die er in slagen bij eigen of andermans kroost de angst voor de bijensteeek om te zetten in een groeiende belangstelling voor het wonder van het bijenleven. Ook is er al meermalen hier of daar een onderwijzer-imker geweest, die er in slaagde zijn leerlingen in het edele vak het nodige bij te brengen. Men kan dit vergelijken met het instituut „schooltuinen”, waaraan schrijver dezes de prachtige herinneringen heeft. Het is al meer dan dertig jaar geleden, dat hij als leerling van een Amsterdamse lagere school elke Woensdag- en Zaterdagmiddag met een stel vrienden en vriendinnen naar een stuk grond trok, waar onder de bezielende en ook wel eens hardhandige leiding van de meester de eerste kiemen voor zijn latere liefde voor het tuinieren gelegd werden.

Iets hiervan zweefde ons voor de geest, toen we plannen gingen maken voor ons jeugdwerk. Een bijentuin, door de leerlingen zelf aangelegd en beplant, waarin ieder na enige tijd zijn eigen volk zou bezitten en onder leiding van een ervaren imker leren behandelen. We dachten hierbij ook aan de in Amerika bestaande zgn. 4 H-clubs, waarover we af en toe in de tijdschriften

van de andere kant van de grote vijver iets kunnen lezen. *)

We willen dus zelfwerkzaamheid, en geen bezighouderij. De groep moet zoveel mogelijk alles zelf doen, maar ze moet eerst op gang worden geholpen. Bijenhouden is nu eenmaal een vak, dat onder deskundige leiding geleerd moet worden. Het betekent echter ook, dat ze niet al te jong moeten zijn, niet alleen omdat het moeilijke stof is, maar ze ook verantwoordelijkheid moeten kunnen dragen en het niet als een lolletje beschouwen. Oud-jeugdleiders zullen hierin bekende klanken horen.

Toen onze plannen eenmaal zover gevorderd waren, konden we aan de slag. En zoals het nu eenmaal met idealen gaat, de werkelijkheid leert al gauw bescheidenheid. Het gewenste stuk grond voor de bijentuin was niet te krijgen en we moesten het voorlopig met een hoekje in een weiland doen, dat echter door de aanwezigheid van klaver en een lindenlaan als bijenweide redelijk voldeed.

Met de deelnemers liep het vlotter van stapel. We kregen er een vijftiental van 13 tot 17 jaar, voor het merendeel leerlingen van middelbare scholen, en sommigen bovendien lid van een club voor natuurstudie. Er was er slechts één bij, waarvan de vader imker was! Het opmerkelijke was, dat de meisjes regelmatig kwamen dan de jongens.

*) 4-H betekent Health, Heart, Head and Hands = Gezondheid, Hart, Hoofd en Handen. Het is een Jeugdbeweging vooral onder de plattelandse jeugd, door de Staat gesteund, waarvan de miljoenen leden vaardigheid in allerlei vakken leren.

(Vervolg, zie pag. 10)

Officiële Mededelingen

HOOFDBESTUUR :

Voorzitter : Mr. L. R. J. ridder van Rappard, Arkel-sedijk 60 Gorinchem ; **Secretaris-Penningmeester :** Joh. A. Joustra, Jan v. d. Heijdenstraat 35 Amersfoort ; **Redacteur Maandschrift** voor Bijenteelt : Joh. A. Jous-tras, Amersfoort ; **Wrd. Directeur Afd. Handel, Suik-er en Assurantie :** H. Seunninga, Bijenhuis Wage-ningen.

GROEPEN :

Groningen, A. S. Planting, Legroweg 17 Paterswol-de ; **Friesland,** Tj. Stienstra, Pinkstraat 18, Leeuwar-den ; **Drente,** J. Timmermans, Broeklaan 46, Assen ; **Overijssel (Oost),** A. te Winkel, Knalhuttenweg 387, Enschede ; **Overijssel (West),** J. H. Schwieters, Bijen-park, Dedemsvaart ; **Veluwe,** A. van Rooyen, Grote-straat 42, Ede ; **Betuwe,** B. A. v. d. Sande, Java-plein 10, Nijmegen ; **Graafschap,** G. J. A. Meijer, Bab-berich ; **Utrecht,** W. H. v. d. Broek, Bleënhof, Soes-terberg ; **Noord-Holland,** A. Helffer, Leidsegracht 21, Amsterdam (C.) ; **Zuid-Holland,** A. Vink, Meezen-laan 57, Den Haag ; **Zeeland,** Prud. de Bruijne, A. 133 Zuiddorpe (Z.-Vl.) ; **Noord-Brabant,** J. A. v. d. Zwaard, Burgemeester Pastoorstraat 38, Breda ; **Limborg,** M. E. M. Regout, Postbus 91, Maastricht.

Tot leden van het Dagelijks Bestuur behoren de He-ren : A. van Rooijen en C. J. A. Meijer.

KORTE MEDEDELINGEN

IMKERSDAG 1948

De Imkersdag in 1948 zal gehouden worden in Den Haag. De afdelingen Den Haag en Westland zullen als gastvrouwen optreden.

Den Haag zal in 1948 in het teken staan van het 50-jarig regeringsjubileum van H. M. de Koningin.

De Heer J. G. de Roever, die op 25 September j.l. door het Hoofdbestuur benoemd werd als Secretaris der Vereniging, heeft medegedeeld, dat hij deze benoe-ming niet kan aanvaarden.

De Heer K. Rinzema te Wageningen, heeft aan het Hoofdbestuur bericht gezonden, dat hij zijn werkzaam-heden als accountant van de Vereniging als geëindigd beschouwt.

De Heer J. v. d. Bend, Directeur van afdeling Han-del, Suiker en Assurantie verliet de Vereniging met ingang van 1 Januari 1948 wegens pensioengerechtig-de leeftijd. Hij heeft zich op een verzoek van het Hoofdbestuur bereid verklaard, de vereniging nog met zijn adviezen te steunen.

NIEUWE HOOFDBESTUURSLEDEN

Bij de gehouden stemming voor lid van het Hoofd-bestuur in de groepen Noord-Holland en de Betuwe werden respectievelijk gekozen de Heren A. Helffer te Amsterdam en B. A. v. d. Sande te Nijmegen. Het aftredende Hoofdbestuurslid R. ter Brugge te Heiloo werd niet herkozen.

KORT VERSLAG

van de Hoofdbestuursvergadering op 11 Dec. 1947

Dhr. de Bruijne is wegens ziekte met kennisgeving afwezig. Ook het Bedrijfschap voor Pluimvee en Ele-ren is niet vertegenwoordigd.

De nieuw benoemde, benevens de herkozen Hoofd-bestuursleden worden door de Voorzitter met hun be-noeming respectievelijk herbenoeming van harte geluk gewenst. De Voorzitter spreekt er zijn teleurstelling over uit, dat de Heer ter Brugge niet weer herkozen is. Hij was het oudste Hoofdbestuurslid en bovendien Vice-Voorzitter. In deze functies heeft hij de Vereni-ging vele diensten bewezen. Aan de Algemene Ver-gadering zal voorgesteld worden hem tot Ere-lid te benoemen.

Van de Heer J. G. de Roever kwam tijdens de verga-dering telegrafisch bericht binnen, dat hij zijn benoe-ming als algemeen secretaris der Vereniging niet kan aanvaarden.

De afdelingen Den Haag en Westland hebben ver-zocht de Imkersdag in 1948 in Den Haag te organis-e-ren. Beide afdelingen zullen dan als gastvrouw op-treden. Het Hoofdbestuur neemt deze aanbieding gaarne aan.

De Heer Stienstra maakt een algemene opmerking, n.l., dat de Imkers dagen zich zoveel mogelijk zelf die-nen te bedruipen. Hij maakt bezwaar indien een deel van de leden op kosten van de Vereniging een dagje uit zouden zijn.

De Voorzitter stelt hem gerust ; er is een bedrag begroot voor algemene onkosten, zoals gebruikelijk. De deelnemers zullen een groot deel der kosten zelf dienen te betalen.

In Assen was het een andere zaak ; daar betrof het het viere van het 50-jarig jubileum, waar zoveel mo-gelijk ieder in de gelegenheid moest worden gesteld er aan deel te nemen.

De Heren v. d. Bend en Joustra wijzen het Hoofd-bestuur er op, dat de tabakslevering ernstig stag-neert door het niet-afleveren door de fabrieken. Zij stellen voor deze levering maar te beëindigen en de geiden aan de afdelingen te restitueren.

De Voorzitter vindt het echter beter, dat dhr. van der Bend tabak bij de fabrieken gaat opkopen en deze aan de afdelingen, welke nog geen tabak ontvangen hebben, te zenden.

Aldus wordt besloten.

Dhr. Planting deelt de proeven mede, welke Kring Groningen gedaan heeft om te komen tot een soort echte bevruchting van koninginnen.

Gebleken is, dat op het eiland Schiermonnikoog geen darren van elders komen ; dit eiland zou dus voor bevruchtungsstation in aanmerking kunnen komen:

Aan de Koninginneteeltvereniging en Kring Groningen zal een uitgebreid verslag worden gevraagd over de werkzaamheden en vooruitzichten.

De Voorzitter geeft een verslag van zijn reis naar Zwitserland, welke hij gemaakt heeft met Dr. Minder-houd en de Heer de Roever, als voorbereiding voor het in 1949 te organiseren Congres voor Bijenteelt. Dit Congres zal in Amsterdam worden gehouden en een dag of vier duren. De werkzaamheden zullen worden voortgezet. Aan de Algemene Vergadering zal daar-voor een crediet van f 10.000.— worden gevraagd.

Op een verzoek van dhr. Cancrinus om een jaar-lijkse bijdrage van f 100.— voor het in stand houden van een kudde Drentse schapen welke in het belang geacht wordt voor de heidevelden in Drente, wordt besloten voorlopig voor één jaar een subsidie van f 100 te geven.

Een bezwaar van de Kring Twente, dat als Voor-zitter van de Kring het Hoofdbestuurslid in die om-geving dient op te treden, wordt door het Hoofdbestuur onderschreven. Die eis zal niet meer gesteld worden. Er moet een onderscheid gemaakt worden tussen Kring- en Groepsvergaderingen.

Intussen is de Heer van Mourik gearriveerd en deelt het Hoofdbestuur mede, dat hij de opdracht van de Algemene Vergadering, om een onderzoek naar de boeken van de diverse afdelingen in te stellen, heeft beëindigd. Balansen en rekeningen en verantwoording worden overgelegd. Het verslag zal in het Januari-nummer verschijnen.

Ook het rapport der commissie tot het nazien der boeken enz. komt ter sprake. Zowel de Directeur als de Secretaris betwisten enkele punten uit dat rapport. Aangaande de mondelinge beschuldigingen verzoekt de secretaris, die schriftelijk te doen bevestigen.

Het Hoofdbestuur verzoekt de Heer van Mourik zich voortaan met de accountancy der vereniging te belas-sen, hetgeen deze aanvaardt.

Het Hoofdbestuur vindt het wenselijk om het se-cretariaat te reorganiseren en een 2e secretaris te be-noemen, omdat deze functie te zwaar is voor een per-soon. De Secretaris zal zijn mening binnenkort mede-delen.

Het Hoofdbestuur benoemde de Heer Seununga over de verdeling der werkzaamheden tot wvd. Directeur afd. Handel, Suiker en Assurantie op een salaris van f 3600.— met ingang van 1 Januari 1948 terwijl hij bij geleken geschiktheid daarvoor op 1 Januari 1949 benoemd zal worden tot Directeur dier afdelingen.

De Directeur werd verzocht na zijn vertrek uit de Vereniging als adviseur te willen optreden, hetgeen deze toezegt.

De Voorzitter deelt vervolgens mede, dat zowel de bijenhoudersbond van de L.L.T.B. als die van de N.C.B. accoord zijn gegaan met het aan die organisaties gericht schrijven van de Voorzitter. Beide organisaties hebben zich bereid verklaard mede te werken aan de totstandkoming van het Instituut, terwijl aangaande de wederzijdse ledenwerving een overeenkomst is getroffen, zoals bondgenoten betaamt.

Vervolgens wordt de Heer Meijer tot lid van het Dagelijks bestuur gekozen. De Heren Schwieters en te Winkel werden benoemd als vertegenwoordigers in de Bedrijfsraad voor de Bijenhouderij.

Een voorstel voor de Algemene Vergadering werd behandeld en door het Hoofdbestuur van een prae-advies voorzien.

Hierna sluiting.

Voorstellen Algemene Vergadering

VOORSTEL VAN HET HOOFDBESTUUR

Het Hoofdbestuur stelt de Algemene Vergadering voor om het Internationaal Congres in 1949 te doen houden in Amsterdam en het daarvoor een crediet te verschaffen groot f 10.000.—, te verdelen over de jaren 1948 en 1949.

Toelichting. Dit voorstel is reeds door de Algemene Vergadering in 1940 in beginsel aanvaard, als gevolg van het aanwijzen van ons land tijdens het Internationaal Congres te Zürich.

Afdeling Sneek en Omstreken. — De afdeling Sneek en Omstreken van de Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt in Nederland stelt de Algemene Vergadering van deze vereniging voor:

a. haar besluit van 26 September 1947 nummer 6 sub b, waarbij onder wijziging van de eerste zin van artikel 22 van het Huishoudelijk Reglement is bepaald, dat te rekenen van 1 Januari 1948 af, aan de leden van het Hoofdbestuur en de in voormelde zin genoemde commissies, de reiskosten derde klasse spoor enz. zullen worden vergoed, in te trekken;

b. de gevolgen van het hiervoor onder a bedoelde besluit van de Algemene Vergadering van 26 September 1947 nummer 6 sub b ongedaan te maken.

Het Bestuur van de afd. Sneek en Omstreken.

Het bovenstaand voorstel wordt ondersteund door de afdeling Surhuisterveen.

Prae-advies Hoofdbestuur.

Het Hoofdbestuur wenst zich van een prae-advies te onthouden. De Voorzitter gaat met het voorstel accoord.

ACCOUNTANTSRAPPORT

Rotterdam, 29 November 1947

Aan de Vereniging tot Bevordering
der Bijenteelt in Nederland
Wageningen

MIJNE HEREN,

In opdracht van uw Algemene Vergadering, gehouden op 26 September 1947, hebben wij de administraties uwer Vereniging te Wageningen en Amersfoort gecontroleerd en doen u hierbij ons rapport toekomen betreffende het verenigingsjaar 1946, alsmede de door ons opgemaakte balansen per ultimo 1946.

In de balansen en bijbehorende exploitatierekeningen van de Afdeling Vereniging, Handel en Suiker, zijn door ons enkele wijzigingen aangebracht; de balansen en bijbehorende exploitatierekening van de Afdeling Assurantie kon onveranderd worden overgenomen.

Wij hebben de verschillende administraties niet volledig gecontroleerd met alle rekeningen, kwitanties en bescheiden.

Voorzover ons dit in het belang van ons onderzoek wenselijk voorkwam, hebben wij steekproeven genomen.

Van de aanwezigheid der effecten per 31 December 1946 hebben wij ons overtuigd aan de hand van verklaringen van diverse bankinstellingen waar deze effecten in open bewaargeving berusten.

Het tegoe bij banken en de postcheque- en girodienst is in overeenstemming met de per balansdatum ontvangen saldobiljetten resp. rekeningen-courant. Het tegoe bij spaarbanken is in overeenstemming met de desbetreffende spaarbankboekjes.

Volgens mededeling van uw accountant, de heer Rinzema, zijn de kasgelden te Wageningen in 1946 vermoedelijk eenmaal opgenomen.

In tegenstelling met de tot en met 1945 gevolgde methode om sommige posten, zoals b.v. koersverschillen effecten, voor de balansopmaking van de rekening Kapitaal af te boeken, hebben wij alle boekingen over de exploitatierekening laten lopen. Hierdoor kan het eindkapitaal van een verenigingsjaar steeds overeenstemmen met het beginkapitaal van het daaraan volgende jaar.

Om de balansen overzichtelijker te maken, hebben wij het aantal daarop voorkomende posten zoveel mogelijk beperkt door verschillende rekeningen, welke daarvoor in aanmerking kwamen, samen te voegen. De exploitatierekeningen zijn zo uitgebreid mogelijk gelaten, om de leden zoveel mogelijk inzicht te geven in het financiële beleid van het Hoofdbestuur.

De administraties der verschillende Afdelingen van uw Vereniging, worden met veel zorg en accuratesse gevoerd; de door ons geconstateerde verschillen in de balansen zijn niet te wijten aan onjuistheden in de betrokken administratie. Zij zijn voornamelijk een gevolg geweest van het niet op de juiste wijze verwerken der gegevens voor de samenstelling der balansen.

Van een grote achterstand in de administraties is geen sprake meer. Reeds bij ons eerste bezoek bestond er vrijwel geen achterstand en op heden zijn de administraties volledig bij.

Voorzover deze achterstand bestaan heeft, is zij uitsluitend een gevolg geweest van het in militaire dienst zijn van de boekhouder in Wageningen, welke echter in zijn avonduren nog zoveel mogelijk het lopende werk heeft bijgehouden.

Wij voegen aan dit rapport toe:

Bijlage A: Balans per 31 December 1946 met bijbehorende exploitatierekening Afdeling Vereniging.

Bijlage B: Balans per 31 December 1946 met bijbehorende exploitatierekening Afdeling Handel.

Bijlage C: Balans per 31 December 1946 met bijbehorende exploitatierekening Afdeling Suiker.

Bijlage D: Balans per 31 December 1946 met bijbehorende exploitatierekening Afdeling Assurantie.

Bijlage E: Samengestelde balans per 31 December 1945 en 1946.

Bijlage F: Specificaties behorende bij de samengestelde balansen per 31 December 1946.

T.a.v. de verschillen in de gepubliceerde balansen en exploitatierekeningen merken wij het volgende op:

AFDELING VERENIGING (bijlage A).

De debet- en creditteiling van de gepubliceerde balans zijn niet met elkander in overeenstemming. De creditteiling is f 300.— lager doordat het Reservefonds opgenomen is voor f 90.008,27 i.p.v. f 90.388,27.

Kapitaal f 91.721,83.

Samengesteld als volgt:

Op de gepubliceerde balans had opgenomen moeten worden f 90.388,27
Teruggeboekt werden de vóór balansopmaking gedane boekingen:

Nadelig koersverschil effecten „ 154,19

Aan de A.N.I. te restitueren gelden en goederen welke tijdens de bezetting ontvangen en ten gunste van de exploitatierekeningen van de Afdeling Vereniging en Afdeling Suiker gebracht zijn „ 1.179,37

f 91.721,83

Van het in 1947 aan de A.N.I. gerestitueerde bedrag komt f 794,22 ten laste van de Afdeling Vereniging en f 385,15 ten laste van de Afdeling Suiker.

Nadelig saldo f 593,99.

Als volgt samengesteld:

Nadelig koersverschil effecten	f	154,19
In 1947 gerestitueerd aan de A.N.I.	"	794,22
Te weinig gereserveerd voor te betalen kosten maandschrift	"	1.807,10
	f	2.755,51

Af: Niet opgenomen vooruitbetaling maandschrift inclusief f 40.—	f	2.040,00
Voordelig saldo volgens gepubliceerde balans	"	121,52
	f	2.161,52
	f	593,99

De levering van bijenvolken aan gedupeerde leden is thans, op een enkele post na, afgewikkeld. Het voor de Vereniging nadelige saldo is ontstaan doordat er volgens een besluit van de Algemene Vergadering 1946, volken op de bijenmarkt gekocht zijn om snel en doeltreffend te kunnen helpen. De kostprijs van deze volken was aanmerkelijk hoger dan de prijs welke de leden er voor moesten betalen.

AFDELING HANDEL (bijlage B).

Voordelig saldo f 2.979,23.

Samengesteld als volgt:

Voordelig saldo volgens gepubliceerde balans	f	3.133,82½
Bij: Het voordelig verschil tussen de op de gepubliceerde balans opgenomen waarde der voorraden en de waarde volgens de voorraadlijsten	"	86,79½
	f	3.220,62

Af: Het nadelig verschil in debiteuren tussen de saldijst per 31 December 1946 en de gepubliceerde balans	"	241,39
	f	2.979,23

Per ultimo 1945 is de bestaande „Reserve voor afschrijving op goederen" aangewend ter dekking van het nadelig saldo over 1944/1945. Naar onze mening had deze reserve beter kunnen blijven bestaan en het verlies geheel van het kapitaal afgeschreven kunnen worden. Deze reserve is destijds gevormd om waardedaling van „oorlogsartikelen" op te vangen. Onder de voorraden komen thans nog enkele „oorlogsartikelen" voor, terwijl enkele andere tegen vrij hoge prijzen zijn gewaardeerd. Een reserve van f 1.500,— voor afschrijving op goederen, komt ons zeer gewenst voor.

AFDELING SUIKER (bijlage C).

Kapitaal f 57.613,39½.

Samengesteld als volgt:

Op gepubliceerde balans opgenomen voor ...	f	57.516,64½
Teruggeboekt nadelig koersverschil effecten ..	"	96,75
	f	57.613,39½

Voordelig saldo f 22.131,81.

Samengesteld als volgt:

Voordelig saldo volgens gepubliceerde balans	f	23.641,61
Af: Nadelig koersverschil effecten f	96,75	
Te weinig gereserveerd voor te betalen aan Afdelingen voor te retourneren zakken ..	"	1.027,90
In 1947 gerestitueerd aan de A.N.I.	"	385,15
	"	1.509,80
	f	22.131,81

SAMENGESTELDE BALANS (bijlage E).

De gepubliceerde samengestelde balans is niet in overeenstemming met de daaraan ten grondslag liggende balansen.

Het kapitaal van de Afdeling Vereniging is opgenomen voor f 91.567,64 i.p.v. f 90.388,27. Het verschil ad f 1.179,37 behoorde onder „Schulden op korte termijn" opgenomen te zijn.

Het onder „Vlottende middelen" in de gepubliceerde samengestelde Balans, van de voorraden afgetrokken bedrag van f 2.750,71 is door ons onder „Schulden op korte termijn" opgenomen, daar dit te betalen kosten zijn, welke niet in verband staan met vermindering van de voorraden.

Dit bedrag is als volgt samengesteld:

Afd. Vereniging: Te betalen bijenvolken	f	675,25
Afd. Handel: Te betalen honing	"	190,55
Afd. Suiker: Te betalen aan Afdelingen voor te retourneren zakken	"	1.884,91
	f	2.750,71

Ook onder de „Nadere gegevens behorende bij de samengestelde balans" komen enkele onjuistheden voor, t.w.: Afd. Suiker „Saldo 1946" opgenomen ... f 23.641,64½ m.z.

Afd. Suiker „Omzetbel." opgenomen voor	f	1.610,74 m.z.
	f	1.620,74
Afd. Suiker „Effecten" opgenomen voor	f	14.405,75 m.z.
	f	14.305,75

terwijl onder „Onkosten nog te betalen" f 62,33 is opgenomen van Afdeling Assurantie, welk bedrag betrekking heeft op te betalen belastingen.

Het op de gepubliceerde samengestelde balans onder „Vlottende middelen" opgenomen tegoed bij de Twentse Bank ad f 600.— is door ons onder „Betalingsmiddelen" opgenomen, daar dit een normale deposito-rekening is.

Hoogachtend,

Accountantskantoor get. W. H. VAN MOURIK

AFDELINGSBERICHTEN

AFDELING AMERSFOORT.

Jaarvergadering op 16 December, met een grote agenda, in een gezellig zaaltje. 40 leden waren aanwezig.

Uit het jaarverslag van de secretaris bleek, dat het leden-tal met verlies van 20 en aanwinst van 3, nu 144 bedraagt.

Bij het overzicht van de inkomsten en uitgaven, kon de penningmeester bewijzen, dat de afdeling nog niet noodlijdend is.

De aftredende bestuursleden, de heren Joustra en Van Essen werden herkozen, respect. met 38 en 33 stemmen, de eerste weer als voorzitter, terwijl voor de heer Buining, die zich niet herkiesbaar kon stellen, mevrouw Frauenfelder werd gekozen met 20 stemmen, bij deze 3de ronde verkreeg de heer Renkers 14 stemmen.

Een bestuursvoorstel, om te bepalen dat bij het bedanken als lid en later weer toetreden, en het zonder geldige reden niet betalen der contributie vóór 1 Februari, het bestuur een boete van f 1.— kan toepassen, werd met 9/10 der stemmen aangenomen.

Besloten werd weer een bijenmarkt te houden. Een commissie van drie heren werd hiervoor benoemd, het bestuur zal voor aanvulling zorgen.

Van enige fruittelers was een schrijven ingekomen voor het plaatsen van bijenvolken in de boomgaarden, tegen een vergoeding van f 7,50 per volk. Het bestuur verwacht opgaaf van gegadigden hiervoor; alsook voor de Noordoost-polder.

Op 28 Januari, 25 Februari en 24 Maart, telkens om half acht in het Volksgebouw (op 28 Januari wordt het onderwerp besproken: „Met de imker het bijenjaar door") zal een zgn. praatavond gehouden worden, terwijl nog een filmavond op stapel staat, zo mogelijk met introductie.

De gezellige vergadering was hiermede afgelopen. Tot de volgende keer.

AFDELING BLOEMENDAAL EN OMSTREKEN

Heeft deze afdeling gedurende de afgelopen zomer niet minder dan zeven reizen naar verschillende drachtvelden georganiseerd, thans is een niet minder levendige winter-campagne ingezet, welke is begonnen met een buitengewoon interessante lezing door de Rijksbijenteeltconsulent, Dr. Ir. A. Minderhoud, over: „Nieuwe inzichten in de drijfvoeding". Deze lezing werd gevolgd door een lezing van de heer Dr. J. J. Smith, over: „Statenvormende Insecten", op 11 December j.l. Hierna volgt een lezing van de heer v. d. Broek over Krainer bijen, terwijl nog andere lezingen in voorbereiding zijn.

Bovendien is op 6 December j.l. een volledige cursus in Bijenteelt begonnen, onder leiding van de heer Lod. Hendrikse. De deelname aan deze cursus is zeer bevredigend, waarbij het opvalt dat er nog al wat belangstelling bestaat van nieuwelingen, die nog in het geheel geen bijen houden en zelfs geen lid van een imkersvereniging zijn. Hierdoor blijkt, dat van deze cursussen ook een zekere propaganda uitgaat.

De cursus wordt gehouden in het gebouw van de Hartenlustschool te Bloemendaal en is voor ieder, dus ook voor niet-leden en leden van andere afdelingen, toegankelijk.

Ook op de lezingen, welke steeds worden gehouden bij Brinkman, Grote Markt te Haarlem, is eveneens elke belangstellende welkom.

VERSLAG VAN DE CONTACTVERGADERING DER FRIESE AFDELINGEN

gehouden op Zaterdag 29 November 1947
te Leeuwarden

De voorzitter, de heer Wind, uit Sneek, heet allen hartelijk welkom op deze zo belangrijke contactmiddag.

Het Hoofdbestuurslid, de heer Stienstra uit Leeuwarden, geeft een overzicht van wat het Hoofdbestuur in de afgelopen periode heeft gedaan.

De heer Wind geeft een beschouwing over de financiële aangelegenheid der Vereniging. Er zou getracht moeten worden overzichtelijker begrotingen op te stellen, zodat ze voor de leden begrijpelijker worden.

Er zal bij het Hoofdbestuur op aandrongen worden, waarnemingen door de leden te doen verrichten en dit landelijk vanuit een centraal punt te regelen.

Tevens werd een commissie benoemd om te onderzoeken of het houden van een bijenmarkt in deze provincie mogelijk is. Commissieleden zijn: A. Keetlapper, Goutum; W. Zwart, Hemrik en iemand uit de Afdeling Oranjewoud.

Er zal ook een schrijven gericht worden aan de besturen der Afd. van de Friese Mij. van Landbouw, om de koolzaadverbouwers te waarschuwen tegen het onoordeelkundig besproeien van het koolzaad.

Verder wordt er op gewezen, dat de afdeling toch vooral de f5.— ter bestrijding van de gemaakte onkosten, verkregen bij het deelnemen aan de grote Landbouwtentoonstelling te Leeuwarden, welke zo uitstekend slaagde, te betalen.

De voorzitter sloot met een tot weerziens en hoopt een volgende keer van alle afdelingen uit Friesland een afgevaardigde te mogen aantreffen.

(Vervolg van pag. 6)

Met de leermeesters hadden we ook niet veel moeite. De leiding van dit „corps” kreeg onze bijenteeltleraar, die van professie onderwijzer is, en waarin dus alle kwaliteiten van vakman tot paedagoog aanwezig zijn. Hij kreeg assistentie van een viertal practici, die elkaar bij toerbeurt afwisselden, zodat er dus steeds een tweetal aanwezig waren, en bij een grote opkomst twee groepen gevormd konden worden, hetgeen het werken makkelijker maakt. Ieder van hen stelde een bijenvolk ter beschikking, dat als proefkonijn dienst deed. De deelnemers betaalden een dubbeltje per week aan hun clubpenningmeesteresse, en zorgden zelf voor een bijenkap, die ze overigens niet veel gebruikten.

We werkten aan de hand van een leerplan, dat onze „baas” had opgesteld en waar systeem in zat. Van meet af aan stond vast, wat ze moesten doen, dus we begonnen niet met theoretische lessen, maar meteen met de praktijk. De theorie kwam al werkende vanzelf. Jonge mensen leren nu eenmaal gemakkelijk en wat ze niet begrijpen, vragen ze wel. Ze ondergingen alle angsten, die we zelf ook hebben moeten overwinnen, om hun eerste raampje voor onderzoek uit de kast te halen. En hoewel er over het algemeen weinig steken zijn gevallen, omdat er geen steeklustige volken waren, ieder heeft op zijn beurt toch zijn tol betaald, wat overigens geen afbreuk heeft gedaan aan de animo.

Na een paar weken waren de meesten al wel zover,

dat ze een opgave goed konden uitvoeren en begrepen, waarom een bepaalde ingreep moest worden verricht. Als het weer het werken niet toeliet, we kwamen meestal 's avonds bij elkaar, dan gingen ze in een kring zitten en werd er zo het een en ander gerepeteerd. Op deze wijze kregen ze ook een behoorlijke hoeveelheid theorie te verwerken. Honing hebben ze ook geproefd, al was het niet veel, omdat de volken teveel gestoord werden. Maar dat was onvermijdelijk.

We zijn er in geslaagd, de club ook een eigen volk te verschaffen. Nadat één van onze leden een niet meer gebruikte kast had afgestaan en deze door de jongens in orde was gemaakt, werd deze bevolkt met een bedelvolk. Verschillende leden gaven een raampje bijen, een moeder werd ook gevonden, de afdeling schonk de suiker en met enige plechtigheid konden we het geheel overdragen. Gedurende deze winter heeft het zijn kwartier bij de oudste van het stel opgeslagen.

Van de winter gaan we er binnenskamers mee door. Ze moeten ook de vaardigheid leren om raampjes van kunstraat te voorzien en dergelijke en er staan ook een paar lezingen met lichtbeelden op het programma, waar waarschijnlijk ook de nieuwe lichting voor volgend jaar bij zal worden uitgenodigd. Als ze er tenminste zelf wat voor voelen om de zaak uit te breiden. Bovendien hebben er een paar een opstel gemaakt, en ze willen dat wel eens op een afdelingsvergadering voorlezen.

Het is een proef geweest, waar we van geleerd hebben. Hoe het moet en hoe niet. Verkeerd was b.v. er tijdens de grote vakantie mee door te gaan, omdat er dan steeds veel ontbraken, en ze nog niet begrepen, dat de bijen wel eens niet wachten kunnen. We hebben ook meteen een eind gemaakt aan het goedbedoelde bezoek van onze leden. Die gingen het al spoedig als een les voor hen beschouwen, en maakten met hun bijenpraatje en „sterke” verhalen onze jongens kopschuw.

Als we in het voorjaar weer beginnen, dan hopen we, dat het ideaal van de eigen bijentuin werkelijkheid kan worden. Dan zal het ook mogelijk zijn, dat ieder zijn eigen volk heeft, want tegen de zwermtijd zullen we wel weer eens bij onze leden aankloppen. En er zijn er nu al, die als verjaardagsgeschenk een volk op hun verlanglijstje hebben staan.

Wat hebben we er nu voorlopig mee bereikt? Belangstelling voor het bijenleven en de natuur, maar ook voor het bijenhouden. Dat is ook wat waard, want we kunnen in ons gilde best wat jonge krachten gebruiken. We hebben ook van onze eigen leden een aantal aan het werk gezet. Niet iedereen kan bestuurder worden, maar er zijn er in iedere afdeling wel een paar, die voor dit werk voelen, en er ook zeer geschikt voor blijken te zijn. Want het is geen gemakkelijke taak. Maar ze hebben er voldoening van.

Het spreekt vanzelf, dat we niet beweren, dat wij het op de enig juiste manier hebben gedaan. Er zijn vele wegen, die naar Rome leiden en elke afdeling zal het op haar eigen wijze kunnen aanpakken. Maar het komt ons voor, dat hier toch een taak ligt. Er is in Nederland veel ongerustheid over de jeugd, die aan de gevolgen van de oorlog moreel en zedelijk ten gronde dreigt te gaan. En zonder het nu zo zwart te willen zien, het valt niet te ontkennen, dat we alle zeilen moeten bijzetten. Laten wij imkers op onze bescheiden, maar verantwoordelijke manier daaraan meehelpen.

Soestdijk.

Verklaring

Naar aanleiding van de „Vraag en Antwoord-rubiek” in het A.N.I. orgaan van October 1947, stel ik er prijs op uitdrukkelijk te verklaren, dat ik nimmer tolk bij de Duitse Wehrmacht ben geweest, noch te Soesterberg, noch elders.

Ik kan zelfs verklaren, dat ik tijdens de bezetting zelfs nimmer een Duitser te woord heb gestaan.

W. H. v. d. BROEK

BIJENPLANTEN EN HUN AANWENDING

J. J. BOSMA

In 't algemeen beoordelen de mensen diverse aangelegenheden naar hun eigen voordeelstandpunt. Iets, dat alleszins begrijpelijk is en veelal juist. De imker zal in de eerste plaats bij beoordeling van een of andere soort plant vragen, of deze ook honing of stuifmeel geeft; daarna eerst zal de meerdere of mindere bloemenpracht in aanmerking genomen worden. Een plantensoort met mooie bloemen, doch voor de bijen van geen waarde, zal door de doorsnee imker ongeveer met deze woorden beoordeeld worden: „Ja, wel een mooie plant, ongetwijfeld een sieraad voor de tuin, maar voor de bijen heb je er niets aan.” Dit oordeel is een zeer juist, want voor de imker is een plant pas belangrijk en mooi, als deze wordt verlevendigd door het gezoem van de bijen en andere insecten.

„Een beetje te eenzijdig”, zult ge opmerken; welnu, dan een ander voorbeeld.

De bloemist, boomkweker, tuinarchitect, kortom allen die met planten en beplantingen te maken hebben, beoordelen de plant ongeveer zo: „hoe is het kleureffect van blad en bloem? Hoe is de groeivorm? Is de plant windbestand of vraagt hij beschutting? verdraagt hij schaduw of vraagt hij zon? Vochtige of droge bodem, kalkrijk of kalkarm, enz.” In de laatste plaats zal hij opmerken, of er op deze of gene plant veel bijen vliegen, of de plant geneeskrachtig is of een ander nuttig effect heeft, doch dan toch niet zonder 't eeuwige „maar”, de sierwaarde is niet groot. Ook hierin schuilt eenzijdigheid, want 't is nu eenmaal zo, dat een ieder de dingen van uit zijn eigen standpunt bekijkt.

Op de algemene vergadering in Assen vernam ik, dat de lijst van bijenteeltgewassen weer ter aanbeveling aan beplantingsdirecteuren enz. was toegezonden en op dat moment ging mij het eeuwige „maar” weer door de gedachte, want vooral op 't stuk van bijenteeltgunstige houtgewassen komt het eeuwige „maar” dikwijls niet ten onrechte; er zijn er velen met weinig of geen sierwaarde. Het is dan ook begrijpelijk,

dat de beplanter-ontvanger van onze circulaire de opmerking slaakt: „Moet ik daarmee nu mijn beplantingen maken? Ik heb ze beter in mijn kladboekje staan.”

En nu is het aan ons collega-imkers deze uitersten tot elkaar te brengen, niet alleen in het belang van de imkers, doch ook in 't belang van onze beplantingen. Een gezonde en opbouwende critiek mag van ons uitgaan en daarnaast beschrijvingen van bijenteelt-gunstige planten met aanwijzingen omtrent de gebruikswaarde in het plantsoen.



Op de hoeklijn, onder en rechts van de schets, is een centimeter-verdeling aangebracht, dit ter schatting van de ware grootte.

Zal ik dan maar meteen met een aardige struik in huis vallen? Hier is hij dan: de *Acanthopanax Henryi*. Wilt u een Hollandse naam? Doorn-azalia. Een azalia is een vingplant. Met de klimop en de vingplant behoort de *Acanthopanax* tot dezelfde familie, nl. de *Araliaceae*. Wij imkers weten allen, dat de klimop een uitzonderlijk goede bijenplant is voor de late herfst. De *Acanthopanax* bloeit iets vroeger, in Augustus aan de toppen van de twijgen

met vuilwitte bloemschermpjes. De bloei is onaanzienlijk en beslist zonder sierwaarde, doch de bessen in October rijpend, vergoeden veel; ze zijn blauwachtig zwart en blijven na de bladval nog lang aan de plant en steken dan aardig af tegen de lichtgrijze dikke twijgen. Net als onze bijen is de plant een weinig stekelig, de twijgen zijn spaarzaam bezet met kleine iets teruggebogen doortjes. De bladeren zijn handvormig samengesteld met drie tot vijf blaadjes.

Voelt de *Acanthopanax* zich thuis in Uw tuin, en dat doet hij zeker, als U zorgt voor enig humus in de bodem, niet te droge standplaats en niet aan de ergste zon blootgesteld, dan groeit hij fors op tot een struik van twee à drie meter. Uw bijen zorgen zeker voor een intense bevruchting, zodat er voor rijke besendracht geen twijfel over blijft. Velen zullen dan zeggen, dat die struik met die inktbessen in de winter een rare chinees is en dan hebben ze geen ongelijk, want de *Acanthopanax Henryi* is in midden-China inheems.

Als ge een grote tuin hebt, of ge zijt beplantingsdirecteur, zet dan eens vijf of tien van deze struiken aan de noordzijde van enige berken, doch niet te erg onder de bomen. Een achtergrond van blauwsparren is ook zeer contrasterend. In het tweede jaar zijn er al bessen en zijn ze na een jaar of zes groot geworden, dan zult ge met mij zeggen, „al is de zomersierwaarde niet zo groot, in najaar en winter zijn ze toch wel erg mooi.”

Beschikt ge slechts over een kleine tuin en hebt ge nog een hoekje over, plant dan „die rare chinees” bij voorkeur voor een herfsttintheester, b.v. het prenteboompje „*Ame-lanchier canadensis*” (ook goed voor uw bijen) en snijdt hem in de winter vrij kort terug. Tegen de bruinrode verkleuring van het prenteboompje doen die zwarte bessen het heel goed.

En tot slot een verzoek aan ons hooggeacht hoofdbestuur: zet de *Acanthopanax* op de lijst en in 't bijzonder de soort *Henryi*.

UIT DE JAAGKIEPS

JÉKAVÉ

Door de laatste Algemene Vergadering werd het voorstel inzake de verzekering van onze bijen, enz. aangenomen; daardoor zijn wij ook verzekerd tegen schade aan derden berokkend.

Volgens het maandblad van de „Vlaamsche Bieënbond” heeft men

zich in België hiertegen ook verzekerd en wel bij de Zwitserse Verzekerings-maatschappij, die ook de risico's van onze Zwitserse collega's draagt. In het hoofd van het maandschrift van deze collega's vinden we de volgende mededeling:

Elk in Zwitserland en in het Vor-

stendom Lichtenstein wonende abonné van het orgaan is bij de Zwitserse Ongevalverzekering in Winterthur in zijn hoedanigheid als eigenaar of houder van bijenvolken tegen aanspraak wegens verantwoordelijkheid verzekerd en dit ten hoogste van Fr. 50.000 per gewonde of gedode persoon met een maximum van Fr. 150.000 voor een schadegeval, waardoor gelijktijdig meerdere personen getroffen worden. Fr. 10.000 voor schade aan zaken (beschadiging van vreemde zaken of dieren).

De abonné heeft in elk geval, dat schade moet worden vergoed, de eerste 10 francs zelf te dragen.

In de Zw. Bienenzeitung 1945/3 komt het verslag over 1944 voor, waaruit de volgende gevallen :

Een imker bond een vreemde herdershond, die hij gewassen had, tussen zijn huis en de bijenstal aan een paal. Terwijl hij binnenshuis zijn middagmaal gebruikte, werd de hond door vele bijen gestoken. Niettegenstaande een injectie van een dierenarts ging de hond dood. De schade werd met fr. 150 afgedaan.

Een drachtige koe kreeg in de stal gras, dat in de nabijheid van een bijenstal gemaaid was. Het rund werd bij het eten door een insect gestoken, dat zich blijkbaar in het gras bevond. De koe kreeg netelroos en kalfde voor de tijd en de melk-opbrengst werd ook minder. In dit geval kon niet bewezen worden, dat de steek inderdaad door een bij was toegebracht en daar er ook geen aansprakelijkheid van de imker bewezen kon worden, werd de geëiste schadevergoeding afgewezen.

In het Maartnummer 1947 van hetzelfde blad :

In 1946 werden bijna 100 gevallen aangegeven en grotendeels afgedaan. Volgende gevallen verdienen vermelding :

Een zwerm zet zich in een appelboom. 's Avonds steekt een paard zijn kop in de zwerm en wordt flink gestoken. Volgens de veearts moet het paard 30 dagen in de Ongevallenwet en is door kaal worden op de gestoken plaats 50 à 100 francs minder waard; schade afgedaan met fr. 218.90.

Een schaap werd zó door bijen gestoken, dat het afgemaakt moest worden; afgedaan met fr. 100.

Een imker liet een voerman mest op zijn weide brengen. Plotseling gingen de paarden op hol, waarbij één der dieren zich doodliep tegen een boom. Daar niet bewezen kon worden, dat de bijen van de imker de oorzaak waren, werd de schade-eis afgewezen.

We mogen dus wel tevreden zijn, dat we voortaan tegen dergelijke voorvallen verzekerd zijn, want het houden van bijen is niet altijd zonder gevaar, hetgeen ook blijkt uit de volgende anecdote, waarvan de afkomst mij onbekend is :

Op weg naar het stadhuis, waar haar huwelijk voltrokken zou worden, werd de jonge bruid door een bij gestoken, met het noodlottige gevolg, dat zij zo ziek werd, dat het huwelijk uitgesteld moest worden. Maar de bruidegom bedacht zich in deze tussentijd en zag van het huwelijk af. De bruid sprak nu een imker, wiens bijen in de nabijheid stonden, aan als zijnde de oorzaak van haar ongeluk. Ook in dit geval was het niet te bewijzen, dat de bij, die als spelbreker was opgetreden, het eigendom van de beklaagde bijenhoudster was.

't Amerikaanse Beejournal 1947/9 geeft een viertal foto's van het Roberts en Mackensens apparaat voor de kunstmatige bevruchting van koninginnen. (wij bezitten hiervan een paar prachtfoto's, doch kunnen ze slechts plaatsen, zodra we over beter papier beschikken. Red.) De afdeling van Economische Entomologie van de Hogeschool van Winsconsin kan het complete toestel aan instellingen en particulieren leveren over de gehele wereld tegen de prijs van 95 dollar f.o.b. Madison. Bestellingen zijn daartoe aan genoemde afdeling te richten; bij voldoende aanvraag zal een korte demonstratie-cursus in een tweetal hogescholen gehouden worden.

Volgens de foto's is het een eenvoudig, klein apparaat, waarin de koningin wordt vastgeklemd, waarna de zaaddiertjes ingespoten worden. Het lijkt eenvoudig, maar de persoon, die het toestel bedient, is voorzien van een ingewikkeld kijk-instrument, dat wel niet in de prijs van 95 dollar zal zijn inbegrepen.

Het kunstmatig bevruchten van koninginnen zal wel werk voor de mannen der wetenschap blijven.

In het blad van de Vlaamsche Bieënbond komt een artikel voor van de voorzitter, Pastoor Haerens, over het verbod van invoer van bijen in Nederland. Hij haalt hierbij een krantenbericht uit de Gazet van Antwerpen van 29/8 aan :

Bevreesd voor Bijenziekten in België. Limburgers houden protestvergadering.

De Limburgse Bijenhoudersbond (Ned.) heeft enige tijd geleden een protestvergadering gehouden, waarop men stelling nam tegen het standpunt van de Rijksbijenteeltconsulent, die, aan de hand van het verbod tot wederinvoer van naar België gezonden bijenvolken, om daar honing te verzamelen op de heide, aan een beperkt aantal gemeenten verlof om de bijenvolken na het verblijf in België weer naar Nederland terug te brengen.

De Limburgse Bijenhoudersbond tekende protest aan en besloten werd aan de regering de instelling te vragen van een commissie, die een onderzoek zou instellen naar de al of niet juistheid van de omvang van de bijenziekten in België.

Intussen heeft de Limburgse Bijenhoudersbond een mededeling ontvangen van de „Federation des Unions Professionnelles Apicoles du Brabant Wallons" (Federatie van beroepsbijenhouders in Waals-Brabant), dat de gezondheidstoestand der bijen geheel normaal is. Bij onderzoek van 416 staaltjes werd tussen 1940 en 1947 slechts in dertig gevallen mijtziekte gevonden.

De Limburgse Bijenhoudersbond heeft deze mededeling te bevoegdter plaatse gedeponereerd, in het vertrouwen, dat de verbodsbepaling voor de wederinvoer van bijenvolken van de

ongeveer 3600 georganiseerde Limburgse imkers, wordt ingetrokken.

Uit de Beeworld van 1943/10 uit de rubriek „Arena" het volgende :

Ik had de jonge moeder uit het bevruchtungskastje genomen en vond het nodig, voordat ik er een onbevuchte koningin in deed, er enige goede darren in te voeren. Ik nam daartoe uit mijn rustigste volk een prachtkerel en bracht deze flink brommend, naar het op ongeveer 20 meter afstaande bevruchtungskastje en liet hem voor het vliegagat vallen. Hij vloog direct een meter of twee op, cirkelde wat rond en liet zich toen op een werkbij vallen, die op een takje zat te rusten, ongeveer een halve meter boven het kastje. Het zag er naar uit, dat een paring zou volgen. De dar steeg enige decimeters, verenigde met de werkbij, achtereind tegen achtereind in tegen-gestelde richting. Dan plotseling ontplofte de dar en beide insecten vielen op de grond. De werkbij trachtte weg te vliegen, maar een paar centimeter darm verbond haar met de dar. Voordat ik kon ingrijpen, had ze de tere band verbroken. De geslachtsorganen van de dar waren naar buiten geperst, maar de angel van de werkbij in zijn nog stuiptrekkend lichaam bewees, wat de werkelijke oorzaak van de dood was. Abnormale omstandigheden waren, zover ik kon bekijken, zegt de schrijver :

1e. De dar was bij zijn poten vastgehouden en zijn hevig trillende vleugels hadden hem waarschijnlijk prettig opgewonden;

2e. de werkbij was waarschijnlijk van het bevruchtungskastje en gezien de periode van moerloosheid, eierlegend.

De redactie van Beeworld merkt hierbij op : Het is bekend, hoewel zeldzaam, dat darren trachten te paren met werkbijen. Of de bij eierlegend moet zijn, betwijfelen we. Hommeldarren jagen niet alleen achter hun eigen moeren, maar op elk insect van gelijke grootte en het is niet waarschijnlijk, dat onze darren meer intelligent zouden zijn.

Een mededeling uit de Zwitserse Bienenzeitung 1946/6:

De Zwitserse imkers kregen hun suiker voor winter 1947 en voorjaar 1948 ineens en wel 15 Ko.

De voorjaarsdracht was nihil door het droge weer; midden Mei wat bladhoning, maar half Juni was de dracht op de den nog niet begonnen.

In de Oostenrijkse Bienenwatter geeft de leraar-bijenteelt, Hans Peschetz de volgende definitie van „bijenteler".

Bijenteler is slechts hij, die aan de hand van jarenlange aantekeningen en systematische koninginnenteelt over een werkelijk doorgefokte bijenstand kan beschikken.

VAN ALLES EN NOG WAT

P. HANNEMA

Het gaat mij — ongeveer — als de man, die in de herfst zijns levens nog één onvervulde wens had. Nog nooit had hij de schone Vesuviusstad gezien, en vandaar zijn wens: Napels te zien en dan te sterven.

Zo ook heb ik de laatste jaren de hoop gekoesterd, nog eens een goed bijenjaar mee te mogen maken. In dat opzicht ben ik thans bevredigd.

In de aanhef gebruikte ik het woord „ongeveer”, ten aanzien van het tweede gedeelte van de wens, wil ik nog graag het liedje van verlangen zingen.

In het voorjaar behoorde ik tot het betrekkelijk kleine deel der Hengelose imkers, dat geen offer had gebracht aan het koude seizoen en wat daarmee in verband stond. Wel was er enige achterstand, maar midden Mei kon ik toch twee tamelijk goed bevolkte kasten naar het koolzaad in de Noord-Oostpolder meegeven. Een maand tevoren had ik de beide volken versterkt met twee ramen open en gesloten broed uit de derde kast, die thuis zou blijven. Gaan de bijen in 1948 weer naar het koolzaad, dan ga ik bovendien aan de beide volken een paar dagen vóór de reis alle ramen met open en gesloten broed ontnemen, behalve dat met de koningin, en ter verzorging aan de twee thuisblijvers geven. Dat broed doet toch geen dienst op het koolzaad, omdat het verblijf aldaar maar plm. 3 weken duurt, en bovendien eist het dan geen verzorging ten koste van de aangevoerde koolzaadhoning. Van de versterking der thuisblijvers hoop ik weer te profiteren, als deze te zijner tijd naar de klaver gaan, terwijl de verzwakking van de reizende volken later thuis zich al weer hersteld zal hebben als ze ten tweede male op reis gaan, n.l. naar de hei. Ik werk naar het beginsel: waar wat te oogsten is, moeten sterke volken zijn. Van de volken thuis mag ik dan ook niet veel verwachten.

Gedurende een bezoek aan de volken op het koolzaad, viel het me op, dat ook daar zelfs nog verschillende kleuren geel stuifmeel werden binnengebracht. Ik kan me niet voorstellen, dat er in de onmiddellijke nabijheid van een koolzaadveld van ruim 1 km. lang en breed, nog belangstelling bij de bijen is voor andere gewassen. Of is het mogelijk dat de koolzaadplanten onderling nog verschillen in stuifmeelproductie? We zagen er ook kasten, waar af en toe een bij in- of uitvlog. Wat een optimist moet de imker toch zijn, die meent met zulke zwakke volken nog iets te oogsten en de kosten goed te maken. „Vol verwachting klopt ons hart”, konden we wel zingen, toen de kasten zwaar thuis kwamen. Goed bevolkte kasten brachten tussen 40 en 50 pond aan. Vermoedelijk is dit wel een maximum, als we bedenken, dat de bijen in die 3 weken 21 zonnige en warme, ja soms hete dagen hebben meegemaakt. Wie voor het eerst met koolzaadhoning kennis maakte, valt het als merkwaardige eigenschap op, dat deze binnen een week na het slingeren

stijf wordt, niet zo korrelig kristalleert als andere honing, maar overgaat in een vaste toestand, die doet denken aan gestold vet, en in samenstelling, en in kleur, want deze is bijna wit. Ze mist ook een aparte honingsmaak, doet veel eer denken aan fondant en wordt daarom hogelijk gewaardeerd door mijn vrouw, die in deze tijd van suikerschaarste met meer waardering voor m'n imkerij dan ooit te voren, uit de inmaakpot met voorraad put om pap, pudding, appelmoes enz. aan te zoeten. Zelfs in een kopje thee laat de honing zich desnoods gebruiken.

Gaf dus de koolzaadhoningoogst reden tot voldoening aan de imker, ook het vroege voorjaar werkte aan een goede uitslag mee. Trouwens, het voorjaar is de laatste jaren niet ongunstig. Bevordering van een goede ontwikkeling der volken in het voorjaar, is daarom hoogst wenselijk; dat wil dus zeggen: zorg voor een goede inwintering. Dan snijdt het mes aan twee kanten: oogst in Mei en sterke volken op koolzaad, linde en klaver.

Waar ik, blijkens voorgaande regelen, nogal eens gebruik maak van afgelegen honingbronnen, als koolzaad, klaver en hei, heb ik enige enkelwandige reiskasten getimmerd, waarbij bodem en wanden één geheel vormen. De hoogte is ruim tweemaal broedkamerhoogte. De draaglijsten van de onderste 10 ramen (Simplex) zijn met spijkers, die van de bovenste 10 met houtschroeven bevestigd, zodat ze tijdelijk verwijderd kunnen worden bij het inbrengen en uithalen van de onderste tien. In elk der 4 ruimten, die er onder de oren der ramen overblijven, plaats ik 1 honingkamer met ingekorte oren, om eventuele ratenbouw in die ruimte leiding te geven.

Voorjaarsbloemen, klaver en linde voerden met het koolzaad de oogst tot bijna 150 pond op. Uit sportief oogpunt gaf ik dit jaar ook 2 kasten mee naar de heide, ofschoon ik, met 't oog op de droogte, er niet veel van verwachtte. En de uitkomst? Onze voorman inzake het vervoer naar de hei, drukte het aldus uit: Er loopt een rad aan de wagen. En inderdaad, waar ik met drie volken na de winter startte, mag ik met een heide-oogst van 60 pond en dus een totaal van 200 pond, meer dan tevreden zijn.

De heidehoning was deze keer zeer dik van samenstelling, zodat het slingeren niet meeviel, ondanks de verwarming der raten boven de straalkachel en het gebruik van het kolbtoestel, dat in kokend water stond. Zou het tekort aan vocht in de grond tot gevolg gehad hebben, dat de honing weinig water bevatte en daardoor zo weinig vloeide?

De meevaller van de hei was des te groter, daar bijna steeds de wind uit de Noord-Oost-hoek woei, een hoek, die nog al in kwade reuk staat bij de imkers.

De totale oogst moge ook dié imkers tot bemoeidiging strekken, die niet meedoen met de zwermverhinderaars, waar

ik ook dit jaar, met drie volken de winter uitkomende, dit aantal tot zes uitgebreid heb door natuur- of kunstzwerm.

Gewoonlijk praat men alleen over de honingooft. Laat me ook nog over de wasoogst iets opmerken.

Na het slingeren verzamel ik de honing-natte zeggetjes en het overblijfsel in de zeet op een schaal en zet deze 's avonds op de bodem van een kast, terwijl ik onder de broedkamer een honingkamer rand plaats, om ruimte te maken, gevolg: geen roverij, de eigen bijen pronteren van de honing en na een paar dagen is de was droog. Zo oogstte ik na het slingeren van de koolzaadhoning 3 ons was. Het heie jaar door een zuinige waspolitiek voerende, behoeft ik nooit waspieten voor ratenbouw bij te kopen. Tot die tactiek behoort ook het verzamelen van uitgesneden stukken met darrenraat, nadat kippen of mussen, mezen en lijsters er de larven hebben uitgepikt. (Een gevaarlijke methode. Trek vogels aan! Red.)

Dit seizoen, dat nu al weer ten einde spoedt, werd ik me weer bewust, dat ook een imker nooit te oud is om te leren. Waar ik het voorafgaande schreef, terwijl ik m'n gedachten laat uitgaan naar jongere imkers — het bloed van de oud-onderwijsman kruipt waar het niet gaan kan — daar zullen deze mogelijk heel gek opkijken, wanneer ik zeg dat er aan de bekende theorie, dat een jonge moeder tutend haar aanwezigheid verkondigt, ook al een steekje los is. Op een bepaalde datum mocht ik het tuut-geuid verwachten, dus ik luisterde, maar 1 en 2 dagen later luisterde ik nog vergeefs. Toen moest de zaak onderzocht worden: ik vond een jonge moeder en..... de oude moeder! Ik geef U de verzekering, dat beide gaaf en goed waren, dat hebben ze in de loop van de zomer getoond als moeder van funke volken. Ten overvloede verklaar ik er nog bij, dat diezelfde gezondheidsverklaring ook voor mijn gehoor geldt.

Als tegenhanger tegenover een niet-tutende jonge moeder voeg ik hier nog aan toe, dat ik enige jaren geleden kennis maakte met een tutende moeder van 1 jaar oud. Zo zien we weer, alle theorie is grauw. Men doet goed ze te bestuderen en er rekening mee te houden, maar ook te bedenken, dat de practijk er soms mee in strijd is.

Hier zou ik een punt kunnen zetten, maar dan had ik het gevoel niet voldaan te hebben aan de eis, dat een opstel zowel een inleiding als een slot moet hebben. Tot slot geef ik m'n grote instemming te kennen met het besluit van het Hoofdbestuur om van alle imkers de stal met bijen enz. te verzekeren tegen schade bij brand, vervoer, en diefstal. Reeds jaren ben ik verzekerd, wat bij doorlopende afwezigheid van een paar volken, vooral als ze op de hei zijn en speciaal als die zo droog is als dit jaar, min of meer een gevoel van rust geeft. Het is daarom, dat ik gaarne het Hoofdbestuur een eresaluut breng voor dit besluit, dat ieder lid onzer Vereniging datzelfde gevoel van rust deelachtig doet worden.

Hengelo (O.)

Ingezonden

VERKEERDE SUGGESTIES.

In het Maandschrift van November, pagina 8, geeft de heer De Roever zijn reisindrukken weer, die hij in Zwitserland opdeed. Ofschoon het niet mijn gewoonte is, om op onjuistheden, of naar mijn mening verkeerde suggesties, in te gaan — de tijd zou mij daartoe ten ene male ontbreken — voel ik me verplicht, vanwege het grote belang dat ermee gemoeid is, thans te reageren.

Het gaat er niet om dat het helemaal niet juist is, „dat ook bij ons,..... de bladhonig ronduit vies smaakt”. Er is in 1947 vrij veel bladhonig gewonnen en met smaak geconsumeerd. Zolang de fijnproevers maar niet weten dat het bladluizenhonig is, gaat het wel goed.

Waar het wel om gaat is de wijze, waarop de heer De Roever suggereert (bij monde van Dr. Morgenthaller) dat de bijen in ons land voor een groot gedeelte ziek zijn en dat daar vrijwel niet naar wordt gekeken. Ik citeer hier: „Dr. Morgenthaller is waarschijnlijk het dichtst bij de waarheid. „De ziekten” zegt hij, „zijn er wel, maar jullie weten het niet. Slechts van Nosema geloven jullie zo langzamerhand wel, dat die bestaat.”

Het is Dr. Morgenthaller niet kwalijk te nemen dat hij, na de oorlogsjaren, toen contact uitgesloten was, niet beter op de hoogte is van het onderzoek naar bijenziekten in ons land. Iemand, die uit Nederland komt, behoort dan echter dengelijke misvattingen behoorlijk te kunnen weerleggen. Het is helaas nog steeds zo, dat vele mensen in ons land beter op de hoogte zijn van wat er in het buitenland gebeurt, dan van de Nederlandse toestanden. Nu wil ik niet zeggen, dat het onderzoek — ook het ziekteonderzoek — in ons land voldoende ter hand is genomen, maar toch zou ik de heer De Roever willen vragen, of hij wel weet hoeveel monsters bijen en -broed ieder jaar door de consultants en door de Rijksseruminrichting worden onderzocht? Waarom zouden we alleen in Zeeuws-Vlaanderen de mijtziekte vinden, als ze ook elders voorkomt? Als Dr. Morgenthaller beweert: „Ik ben ervan overtuigd, dat Nosema b.v. in vrijwel elk bijenvolk aanwezig is, wanneer men het maar in het voorjaar onderzoekt,” dan geldt dat misschien voor Zwitserse omstandigheden, maar zeker niet voor Nederlandse. Nosema moge dan in het Noordoosten van ons land vrij veel voorkomen, in het Zuiden moet men, ook in het voorjaar, lang zoeken om een besmet volk te vinden.

Frl. Maurizio behoeft zich dan ook geen zorgen te maken „dat wij onze bijenziekten naar Engeland exporteren”.

Engeland kope rustig onze gezonde „Dutch Bees”.

J. MOMMERS, Rijksbijenteeltconsulent

* * *

Naar aanleiding van hetgeen in het Groentje van November 1947, no. 11, in het artikel „Uit de Jaagkieps” aangehaald wordt deel ik u het volgende mede:

De nieuwe groeistof bevattende onkruidbestrijdingsmiddelen, 2-4 dichloorphenoxy-azijnzuur en 4 Cl-2 methylphenoxy-azijnzuur, worden ook in ons land beproefd bij de bestrijding van tweezaadlobbige onkruiden in éénzaadlobbige gewassen (granen en grassen).

De voorlopige ervaring is, dat het gebruik van deze middelen geen aanbeveling verdient in granen, bijzondere omstandigheden daargelaten, in verband met de schade, die het graan er van kan ondervinden. De resultaten bij de bestrijding van boterbloemen, distels en andere onkruiden in grasland zijn bevredigend. Hoewel de overjarige klaver aanvankelijk enige schade ondervindt, herstelt zij zich over het algemeen zeer goed. Pas ingezaaide klaver en jong gras verdragen de behandeling niet; het verdient dus geen aanbeveling hierin de genoemde middelen aan te wenden.

Hieruit moge blijken, dat men zich in ons land nog geen zorgen behoeft te maken over vermeende bezwaren verbonden aan het gebruik van deze middelen.

Geheel anders staan echter in de granen de korenbloemen op de zandgronden en de herik op de klei ervoor. Deze onkruiden vallen steeds meer ten offer aan de onkruidbestrijding met chemische middelen, waarvan D.N.C. bevattende middelen (kleurstoffen) steeds meer ingang vinden.

A. P. KOLE, Wageningen

Vragenrubriek

G. J. LANKKAMP

VRAAG 12: Kunnen raten, die door roer bevuild zijn zonder gevaar in een gezond volk worden gehangen?

ANTWOORD: Een zindelijke imker gaat deze vuile raten niet gebruiken, zelfs niet al wisten we zeker, dat ze ongevaarlijk waren in een gezond volk. Roer is geen eigenlijke ziekte, maar dergelijke stinkende raten zouden toch gezonde volken ziek kunnen maken, o.a. al door de onrust, die de stank veroorzaakt.

VRAAG 13: Hoe kan ik, alvorens het te laat is, stuifmeel-tekort aanvullen? In de lectuur spreekt men wel van soja-meel, van melkpoeder, enz. Melkpoeder heeft een vriend van mij in het voorjaar al geprobeerd, doch zonder resultaat; dat werd niet opgenomen, zelfs niet onder bijvoeging van suiker. Trouwens ik ben er ook te bang voor of dit wel gedurende de winterzit goed blijft.

J. A. te V.

ANTWOORD: Melkpoeder (van ondermelk) kunt U veilig gebruiken. Maak uw ledige raat goed vochtig met suikerwater en strooi het poeder er met een dikke laag in en over. Dat melkpoeder gedurende de winter bederven zou, werd nooit gehoord.

VRAAG 14: Wanneer kan men de bijen het beste verplaatsen?

Door omstandigheden ben ik gedwongen mijn bijen te verplaatsen. De enige beschikbare standplaats is in een groot dennenbos, plm. 1 ha met zowel grote als vliegdenen van plm. 1½ m hoog. Er moeten eerst dennen gehakt worden om de stal te plaatsen. In de buurt is het gehele jaar door wel een matige dracht.

H. J. B. te M.

ANTWOORD: Als de afstand naar Uw dennenbos, wat ik vermoed, maar gering is, moet U Uw nieuwe stal in orde maken en gedurende de winterzit de bijen met grote voorzichtigheid verplaatsen. Let op: bijen mogen bij de verplaatsing, de beweging niet aanvoelen om uiteenlopen van het volk te voorkomen.

Op deze wijze gehandeld verliest U geen enkele bij; ook niet, bij latere uitvluchten. Er vliegt er niet één naar de oude plaats terug.

VRAAG 15: Welke bespuiting voor vruchtbomen is funest voor de bijen? Wij hebben een boomgaard, met grasmata. Hier wordt verteld, dat er mensen zijn, die de kasten dicht doen, die dag van bespuiting. Ook was hier verleden jaar een imker, wiens vliegbijen allemaal door bespuiting dood zijn gegaan.

H. L. te W.

ANTWOORD: Als er niet wordt gespoten tijdens de bloei der bomen, is geen enkele sproei-vloeistof gevaarlijk voor de bijen. Gaat men wel tijdens de bloei spuiten, dan is bijna alles gevaarlijk, maar vooral lood-arsenaat en natrium-arsenaat. Houdt men zich aan de sproei-voorschriften, dan is er geen gevaar.

VRAAG 16: Ik had 5 October een moerloos volk met 6 moerdoppen en het bijgevoegde volkje. Wat kan ik het beste doen? Is er kans dat de koningin die uitloopt, nog bevrucht wordt? Of zal ik het volk maar opruimen en de ramen met suiker bij de andere volken inhangen?

T. T. te H.

ANTWOORD: Uit Uw toelichting op deze vraag leid ik af, dat Uw volk flink sterk is. Zo ja, waag het er dan op, of bevruchting misschien nog plaats vindt.

Blijft de jonge moeder onbevruucht, wat vroeg in het voorjaar uit darrenbroed (in werkstercellen) blijkt, verwijder haar dan en hang één of meer raampjes met werkster-eitjes in de kast. U krijgt dan vroeg een jonge moeder en... darren heeft U al.

Deze proef kunt U gerust wagen, als U het volk toch opruimt.

Precies een zelfde geval heb ik zelf en ik volg ook deze weg... op hoop van zegen.

een woord van welkom tot de beide Rijksbijenteelt-consulenten en het oudste lid, de 88-jarige Heer Van der Beil, die vanaf de oprichting lid is geweest. Vervolgens de buitenlandse gast, de Heer Burnes van de firma Taylor, Engeland.

Daarna worden de door de dood ontvallen leden herdacht, in het bijzonder de oud-Voorzitter v. d. Flier en het Hoofdbestuurslid Ponte. Op verzoek van de Voorzitter worden de overledenen staande herdacht.

De Voorzitter wijdt enige woorden aan het verleden. De structuur van onze Vereniging is bijna hetzelfde gebleven. We hebben thans in elke provincie één Hoofdbestuurslid, behalve in de grote provincies, Gelderland en Overijssel, die er respectievelijk 3 en 2 hebben. Er zijn 327 afdelingen met 24.000 leden. Het spijt de Voorzitter dat we nog niet één vereniging hebben, maar dit zal zijn doel zijn en blijven. (Applaus).

Het doel van de Zuidelijke bonden is een commerciële, geen geloofszaak. Wij ondervinden veel laster.

De Voorzitter wijst op het pamflet, dat voor de ingang van het gebouw uitgereikt werd. Onze Vereniging was steeds een goede Vaderlandse, hetgeen van de andere niet steeds gezegd kan worden. Op 10 Mei 1940 stond de vlag op het Bijenhuis halfstok. Laat de A.N.I. een asyl voor gewezen N.S.B.-ers worden. (Applaus).

De winst die wij op de suiker maken, komt weer aan de leden ten goede. Is dit met de andere verenigingen ook het geval? vraagt de Voorzitter.

Op wetenschappelijk gebied zijn wij in Nederland achter. Vóór 25 jaar vond de afscheiding der zuidelijke bonden plaats. De samenwerking is thans afgesprongen op de winst te maken op de suiker.

Het Hoofdbestuur is er steeds op uit de leden zoveel mogelijk service te bieden.

Punt 2. Mededelingen en ingekomen stukken.

De Voorzitter deelt mede, dat er telegrammen met gelukwensen van Jan Strgar, Krain en Maibach, Zwitserland, zijn binnengekomen.

Verder moet hij een verzuim herstellen, daar hij vergeten heeft de talrijke dames welkom te heten.

De Afdeling SNEEK brengt de Voorzitter dank voor de door deze opgestelde brochure; welke op de vorige Jaarvergadering is verspreid. (Applaus).

Punt 3. Rapport van de commissie tot nazien van de rekeningen enz. van de diverse onderdelen der vereniging en notulen 1946.

Daar het rapport te laat is ingekomen, wordt dit voorgelezen. De notulen van de Jaarvergadering 1946 worden goedgekeurd. Boeken en rekeningen waren niet nagezien, daar de boeken niet aanwezig waren. De commissie was te laat opgeroepen om haar werk naar behoren uit te oefenen.

In verband met dit rapport wenst de Voorzitter een accountants-onderzoek.

SNEEK vindt de f 7000.—, welke voor 1947 voor het Instituut waren uitgetrokken, niet meer in de rekening terug. Hij vindt het verder wenselijk, dat de financiële punten der agenda tegelijk worden behandeld.

De Voorzitter gaat hiermede accoord en deelt mede, dat het Hoofdbestuurslid Vink bereid is op de financiële vragen antwoord te geven.

WESTLAND zou het accountantsrapport in December willen zien verschijnen. Gevraagd wordt om een onpartijdig accountantsrapport.

Dezelfde Afdeling stelt voor een accountant onder de leden te zoeken.

Het lid Van Mourik uit Rotterdam stelt zich bereid. GRONINGEN wenst hierover stemming.

APPELSCHA vraagt waarom bij het onderzoek de boeken niet aanwezig waren.

De Voorzitter zegt, dat volgens Joustra slechts één boek niet aanwezig was geweest.

APPELSCHA vindt de behandeling niet elegant.

BEEKBERGEN wenst geen lid als accountant.

RENKUM verzoekt steeds een accountantsrapport, daar onderzoek door de afdelingen een wassen neus is.

APPELSCHA vraagt van wie de accountant de gegevens zal krijgen.

SNEEK verzoekt tot stemming over te gaan.

FINSTERWOLDE wil de aangewezen afdelingen de accountant laten aanwijzen.

Het lid Van Mourik wordt voor het onderzoek aangewezen.

Punt 8 van de agenda: Balansen en Exploitatie-rekeningen der diverse onderdelen over 1946, worden tegelijk behandeld.

SNEEK wil meer bijdragen aan het Instituut.

RENKUM vindt het bedrag op de giro van f 62.000.— te hoog; deze zijn beter tegen rente te beleggen.

GOUDA vraagt in wat voor effecten we ons geld gestoken hebben.

De Voorzitter antwoordt: in Nederl. Obligaties.

Uit de vergadering wordt gevraagd of dit wel safe is.

Hoofdbestuurder Vink antwoordt: We moeten rekening houden met een te verwachten belasting van 60 à 70.000 gulden. Verder moeten we onze suiker contant betalen, hetgeen een grote reserve eist. Het bedrag op de giro was inderdaad te hoog; dit is intussen verminderd.

HILVERSUM vraagt of het wel verstandig is de f 7000.—, welke uitgetrokken waren voor het Instituut, voor andere doeleinden te gebruiken. Deze Afdeling zag dit geld dan liever in een fonds.

De Voorzitter zegt, dat het geld bij de Algemene Reserve is gekomen.

DOETINCHEM vraagt om een exploitatie-rekening van de Vereniging Koninginneteelt.

De Voorzitter antwoordt dat dit niet aan de orde is.

APELDOORN vindt reis- en verblijfkosten ad f 1000 te hoog.

De Voorzitter zegt, dat dit bij punt 9 thuishoort.

NIJMEGEN wil het accountantsrapport in handen geven van de afgevaardigden en niet in het M. S.

De Voorzitter is hier tegen, daar dit een algemene zaak is.

Punt 4. Benoeming commissie tot het nazien van de rekeningen enz. 1947 en notulen 1947.

Aangewezen worden de afdelingen Appingedam en Assen.

Punt 5. Bepaling plaats Algemene Vergadering 1948.

Het voorstel van het Hoofdbestuur om in 1948 te Utrecht te vergaderen, wordt met applaus aangenomen.

SNEEK merkt op, dat we in strijd met het besluit van de Algemene Vergadering 1946 thans te Assen zitten.

Punt 6. Voorstellen van het Hoofdbestuur.

a) Verhoging van het crediet kleurenfilm met f 6000 (f 10.000 reeds toegestaan in 1946) wegens meerdere kostenmateriaal en aanschaffing projectietoestel en projectiescherm.

WESTLAND vraagt hoeveel copïën er komen en hoe de vertoning zal plaats vinden: alfabetisch? Welke kosten voor de afdelingen? Zijn de projectieschermen wel nodig, daar deze toch wel in de bioscopen aanwezig zijn? Hoeveel projectie-apparaten?

De Voorzitter zegt, dat het geen normale film is, maar 16 mm.

SNEEK merkt op, dat we nu al 60 pct. boven de raming uitgaan. Wanneer zal de film klaar zijn?

ROTTERDAM wil weten of de gevraagde som thans voldoende zal zijn.

Het Hoofdbestuurslid Schwieters antwoordt dat het nog niet te zeggen is of de aangevraagde f 6000.— voldoende zullen zijn. Er zal misschien nog meer nodig zijn. Gedacht is aan 2 afdrucken ad f 1000.— en één projectie-apparaat van plm. f 1100.—.

Het is nog niet te zeggen wanneer de film klaar zal zijn; dat zal nog wel een jaar duren. Voor de vertoning is nog geen regeling getroffen.

LEERDAM wil de film ook voor de jeugd laten draaien.

(Wordt vervolgd)

AFDELING HANDEL

van de Vereniging tot bevordering der Bijenteelt in Nederland

BIJENHUIS, WAGENINGEN. TELEF. K 8370-2863

*

Vierde Prijslijst van artikelen is verschenen en wordt op aanvraag toegezonden.

Bijenkorvenvlechters. Hierbij de zeker welkome mededeling, dat rottingbast binnenkort weer in beperkte mate verkrijgbaar zal zijn, en wel in breedten 5-8 mm. en 8-11 mm. Prijs nog niet juist bekend, doch ongeveer f2.25 en f1.75 per kg.

Verschenen: **Handboek der Moderne Bijenteelt**, door Schotman-Wedmore. Prospectus wordt op aanvraag toegezonden.

Zendt ons thans uw was en raatwas ter bewerking toe. Over waspositie 1948 kan nog geen definitieve mededeling worden gedaan, dit is nog hangende. Vermoedelijk lager dan in 1947. Weest dus zuinig met uw was.

Bijenhuis - Wageningen

Echte Hennep Persdoeken

1 meter bij 1.25 meter

FIRMA O. J. v. d. BAAN, TOUWSLAGERIJ
Opgericht 1820 - Drachten - Telefoon no. 2004

KOERSHOF Flitsen!

In Januari verschijnt het eerste nummer van de „Koershof Flitsen”. In dit blaadje, dat voorlopig gestencild zal worden uitgegeven, vindt U artikelen over bijenteelt, korte wenken, mededelingen van de Koershof, enz. Ongeveer eens per zes weken wordt het gratis toegezonden aan alle imkers die in het adressenmateriaal van de Koershof voorkomen, dus aan hen, die bestellingen opgaven of een prijslijst aanvraagden. Maar ieder imker kan het zonder verplichting ontvangen. Geeft daartoe uw naam en adres op (zo kort en duidelijk mogelijk) aan: **Bijenstand de Koershof te Diepenveen**, en u ontvangt gratis en vrijblijvend de „Koershof Flitsen”.

MOERROOSTERS

Een gedeelte van de bestelde moerroosters is aangekomen en reeds verzonden. Wie voor levering voorjaar in aanmerking wil komen, wordt aangeraden nu te bestellen! Draadmoerroosters (bekroond) per stuk f2.50, 10 st. f24.



Diepenveen — Telefoon 337 - K 6709

Uitgave: Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt in Nederland. - Druk: „De Phoenix”, Goes.

*Mellona wenst U
altegaar geluk . .
en een
goed bijenjaar!*

Wij beginnen 1948 met een goede voorraad praktische artikelen voor de Bijenteelt!
Kasten — Onderdelen — Gereedschappen.

Vraagt onze geïllustreerde en interessante prijscourant.

N.V. BIJENSTAND
„MELLONA”
SANTPOORT, TEL. 8225

BREEKT MET UW OUDE SLEUR
SCHAFT U AAN EEN
DEKPLANK „IDEAAL”

Isolerend, geluiddempend, naadloos, bijenruimte en bovenal praktisch. **Type A**, proefplank f2.55, gaasje 20 cent; vier stuks à f2.50. **Type B**, zonder losse onderdelen, f3.— per stuk. Rembours; porto en emballage voor kopers rekening. Bestelt nog heden! Verkoopkantoor Dekplank „Ideaal”, Postbus 47, Overschie. Ned. Octrooi aangevr. No. 134199.

SPEURBIJTJES

WIE levert in Maart korfvolken of volken in transportkistjes, in goede conditie? Brieven met prijsopgave en kwantum aan: **Bijenstand DE KOERSHOF, Diepenveen**.

AANGEBODEN: Een z.g.a.n. **Honingslinger** voor vier ramen. Stalen constructie, prima afwerking, op 4 poten met kruisverbinding, daardoor zeer sterk. Voor hoogste bieder. Adres: Laan Boskoop 2 te Boskoop.

TE KOOP: 10 gebruikte bijenkasten, 10 6-raamskastjes, 10 zwermkistjes, 2 observatiekasten (niet compleet), 5 honingverzendsbussen (zwaar vertind, van 20 en 40 liter), 7 taptanks met snijkraan. Te bezichtigen bij: J. L. VAN HAAREN, A 771, Slidrecht.

WIJ VRAGEN per 1 Maart 1948: Twee bekwame Imkers tegen hoog loon. Alleen zij, die de echte imkerswerklust en liefhebberij hebben, komen in aanmerking. Sollicitaties te richten aan: **N.V. BIJENSTAND „MELLONA” te Santpoort-St.**

TE KOOP GEVRAAGD: Honing, à f5.20 per kg., in pot of bus. - F. J. DE BRUIN, Naarderstraat 21, Huizen.